پریخان سلطان

اوچ پرده‌لك تاریخی تماشا

مؤلفی :

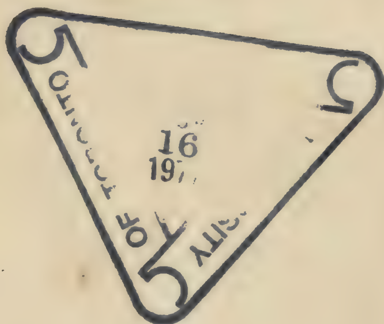
ممدوح مظلوم

درسعادت

کتابجی آراکل مطبعه‌سی — باب عالی جاده‌سنده نومرو ۴۸

۱۳۳۰

پریخان سلطان

اوچ پرده‌لك تاریخی تماشا

مؤلفی :

ممدوح مظلوم

قرداشم نورالدینه ۲ تشرین ثانی ١٢٢٧

ممدوح مظلوم

درسعادت

کتابجی آراکل مطبعه‌سی — باب عالی جاده‌سنده نومرو ٤٨

١٣٣٠

اشخاص

پریخان سلطان ـ ایران حکمدارلرندن شاه طهماسبك قیزی . . .

شمخال خان ـ پریخان سلطانك دایسی و ایران خاندان سلطنتنه منسوب . . .

نریمان سلطان ـ شمخال خانك کریمه‌سی . . .

فریخون خان ـ شمخال خانك عسکری قوماندانی . . .

والده سلطان ـ شاه حیدر میرزانك والده‌سی . . .

مجید خان ـ ماینجیلردن . . .

فرید خان ـ « . . .

شاه حیدر میرزا ـ شاه طهماسبك ولیعهدی . . .

اسماعیل میرزا خان ـ شاه طهماسبك دیکر اوغلی . . .

ـ سرایلیلر، مأمورلر، ضابطلر، عسکرلر، خدمتجیلر و غیرهم ـ

برنجی پرده

برنجی مجلس

— بزم سلطان مراد ثالث دورینه تصادف ایدن ایامده ایران خاندان سلطنته منسوب شمخال خانك سراینده غایت مزین بر صالون . . . خالیلرله، ارکان مندریله وسائر شرق آثار تزییناتیله تفریش ایدیلمش ...
صالونده، ارکان مندرنده اوکی قپالی اوزون
سترهسیلهقالپاقله، چیزمه ایله ملبس
اولدیغی حالده شمخال خان
اوطوریر . . . — .
باشنی قالدیروب کلامه باشلیهرق

ـ اوف، اوف! . . قلبمده بو کون نه قدر بر صیقینـدی وار. هوا اوقدر صیجاق دکل؛ فقط بن چوق صیقیلیورم . . . عجبا سببی؛ کچنده وفات ایدن جکرپاره اولادیمك روحنه عائد عادی ماتمی ؟. یوقسه دون اسیر فراش اولدیغنی ایشتدیکم محترم حکمداریمز شاه طهماسبه اولان فرط محبتدیمی؟.. بیلمم!...

ـ [او آره‌لق پریخان سلطان الندہ مندیل اولدیغی حالده آغلار بر وضعیتله ایچری کیرر] ـ

شمخال خان باشنی چویروبده پریخانی کورنجه آیاغه قالقه‌رق:

ـ وای . . . بیورك پریخان سلطان ! . . نه او ؟ . نیچون آغلیورسك ؟ . . .

پریخان آغلیه‌رق

ـ عرض ایدرم افندم ! . .

[دیوب دایبسنك الندن اوپر . اوده پریخانك آلنندن اوپر] و مراق آمیز بر طورله

ـ ای قیزم ! . . نه خبر ؟ . . سرایدن کلیورمسك ؟ . نیچون آغلیورسك ؟ . چابوق سویله یوقسه فنا بر خبرمی وارها ؟ .

پریخان

ـ اوت افندم سرایدن کلیورم ! . تأثراتمه ایسه حد و پایان یوق ! . همده پك قاریشق خبرلرله کلیورم ! . . .

شمخال خان خیرتله

ـ او نصل خبر ؟ . نیچون متأثر اولیورسك قیزم ها ؟ . .

[الیله قناپه‌یی کوستره‌رك]

شویله اوطورده آکلات بقالم قیزم ، آکلات . . .

[ایکیسیده اوطوریرلر]

پریخان غایت متین بر طورله

ـ آه افندم ! . . نصل متأثر اولمه‌یم که ؛ بو کون بزم مقدس ایران خاندان سلطنه بر طاقم جانی و آنتریقه‌جی اللر قان لکه‌لری یاپیشدیرییور . . . نصل قورقمه‌یم که ؛ بو کونکی فلاکت عظیمه‌یی تسلسل و تعقیب ایده‌جك اولان جنایات ، منسوبین سلطنتی محو و پریشان ایلیور . . . نصل آغلامه‌یم که ؛ بو کون عائله‌مزه منسوب دنی بر قادین سوکیلی پدریمی زهرلدیکی کبی کندیسنیده او موقعه نامزد ایتمك ایستیور ! . . .

شمخال خان بسبتون حیرتله

ـ نه سویلیورسك پریخان؟.. پدرك، ایران حکومت معظمه‌سنك حکمدار ذیشرفی شاه طهماسب خان حضرتلرینی قتله کیم جسارت ایده‌بیلور ها ! . . . اونك قیلنه ایراث مضرت ایدن دست خائن اسفل سافلنه اینر ، قهر اولور ! . . قیزم ! . . . بکا عقلمی غائب ایتدیره‌جکسك ؟ . . ایشته مراقم آرتیور ، تأثراتم جوشیور سویله . . مسئله‌یی بکا ده ایضاح ایت قیزم ، ایضاح . . . .

پریخان بر از متسلیانه

ـ اوت . . شمخال خان حضرتلری ! . . او محترم ، معزز باباجغمك قانکی ایچن قاتل محو اوله‌جق ، اسفل سافلینده بیله یر بولامیه‌جقدر!.. لکن نیچون سوزلرمدن شبهه ایدییورسکز ؟.. بکا اعتمادیکز یوقمی ؟ . . او حالده بکا ایناننکز افندم ! . حضوریکزده بولنان قیزیکز؛ پیام سیاه رنك ایله ماتمزده در ! . . .

شمخال خان :

ـ نصل ؟ . ماتمزده‌می ؟ . مراق ایدییورم قیزم سویله . . .

پریخان

ـ اوت افندم ! . . هم بر ماتمزده ، همده پدریمك قانکی تمیزلمك و خاندان سلطنتی اوملوث وجودلردن تطهیر ایتمك قصدیله بورایه کلمش ، و سزکده سوکیلی بر قیزیکز اولمق اعتباریله بو خصوصده معاونتکزه عرض افتقار ایتمش بر نیازمنده در ! . . .

شمخال خان

ـ پك اعلا . . . مسئله‌یی ، وقعه‌یی ایضاح ایت قیزم ! . . .

پریخان

ـ اوت ایضاح ایده‌یم . . .

[اللرینی سمایه قالدیروب تیتیره‌ك بر صدا ایله]

آمان یاربم ! . . نی ، عاجز قولکی نه درکه‌لره قدر آتدك ؟.

بو حالار یکرمی سنه‌لك حیات قصیرانه‌مده ایتدیکم سلطنتك ، کوردیکم ذوق و صفانك بر نتیجهٔ اذا و جفاسیمی ؟ .. یوقسه بنم پاك وجدانمی ییوب کمیرمك ایچون خلق ایدیلمش باطنی بر وقایع مکروههٔ مؤلمه‌می ندر یارب ؟ ...

بنی سلطان خلق ایدوبده جنایتلر آره‌سنده عمر سوردیره‌جکنه ؛ حقیر بر چوبان قیزی صورتنده تولید ایتسه‌یدك فلکك بونجه صفاسندن ، مدنیت خاضره‌نك بونجه انعام لذائذندن بهره‌یاب اولمسه‌مده ، هیچ اولمزسه . . دنیانك غماز شؤناتندن بی خبر بر حالده چورابمی اورمکله ، طپراقدن قولبه‌مده چوربامی پیشیرمکله لذتیاب حیات اوله‌رق یشاردم ! ... بکا مرحمت ایله ، کبریا پناهنه صیغیندم یاربم ! ...

[اللریله یوزینی قپایوب آغلامقده ایکن شمخال خان پریخانك

[اللرندن چکوب یوزینی آچار]

و بر وضع پدرانه ایله

ـ قیزم ! .. بو قدر متأثر اولمه ! .. آغلامه .. متانتی محافظه ایت ! ...

پریخان یوزینی قالدیروب

ـ آه محترم دایجغم ! ... سویلیه‌جکم فقط حالا قورقیورم!.

وقعه‌یی درخاطر ایتدکجه تویلرم اورپرییور، تدهش ایدییورم!..
چونکه دون کیجه یاریسی اویقومده، او لیل مسحوفك سکونتنه
قاریشان ضربات نفسم آره‌سنده، سرایك هوای صحت وسکونی
داخلنده قوپان برچیغلق ایشیتدم.. او ولولهٔ دهشتبار ایله اویقومدن
اویاندم .. چیریل چیپلاق عادتا دلی کبی او قاراکلق دهلیزلرده
قوشمغه، سسی کلن طرفی آراشدیرمغه باشلادم.. نهایت کندیمی
ار مدهش فریاد و فغانك مرکزنده بولدم... برچوق سرایلیلر
یرلره قپانمش آغلیور، و سوکیلی شاه طهماسب اولدی دیه یایقره
قوپاریورلردی !..

.بم ایچون ایسه؛ مسئله اولانجه وضوحیله کسب تعین ایتمش،
استیضاح حقیقته آرتق امکان قالمامشدی. اورایه دوشوب همان
ییغلمش و بایلمشم...

کندیمه کلدیکمده هر شیٔ آکلادم. وقعه‌نك کنهنه واقف
اولدم. زیرا اوچ ساعت اول بو جنایتك پلاننی مرتبلرینك
برندن دیکله‌مش و اینانمه‌مشدم... صباحك تقربنه انتظار ایله
همان بورایه کله‌رك سزك آغوشکزه آتلدم!..

آه.. ایشته آکلایورسکزیا! شمخال خان حضرتلری!..
اللی سنه‌دنبری ایران تحت حکمداریسنده جالس اورنك اولان
سوکیلی پدرم شاه طهماسب، نهایت صوك ایام حیاتنده مقربلرندن

برینك دام اغفالنه دوشه‌رك قوربان اولیور .. و لیعهد سلطنت قرده‌شم حیدر میرزا خانك والده‌سی او کورجی قادینك ترتیبکردهٔ خباثتی اولان برسم نامعلوم ایله تسمیم ایدیله‌رك موجودیت حیاتیه‌سی بودار فنادن، دیار بقایه انتقال ایتدیریلیور !.. بوکاده یکانه سبب؛ مذبوره‌نك حریص اقبال اولمسی، و حیدر میرزا خانی تخته اجلاس بعده آتیده بر وسیله ایله قتل ایتدیره‌رك کندیکی صاحب سلطنت ایتمك ایستمسی اولیور ! .. و ایشته تشبثاتنك برنجی صفحاتنده برنبذه موفق اولیور .. لکن بوندنصکره بزم حقه قارشو اولان خدماتمزله قوردیغی او قانلی طوزاغه کندی دوشه‌جك دکلمی دایجغم ؟ ! . . .

شمخال خان پر هیجان

ـ آه یاوروم ! . . جواب ویرمکه بیله یأسمدن اقتدارم قالمدی وجودمك هر بر اعضاسی تیتره‌یور ! . . .

[آغلار بر حالده سمایه اللرینی قالدیروب]

ای جناب خالق ! . عظمتلسك ؛ بزه ایتدیکك بو ظلم نه ؟ .. هر درلو غل و غشدن منزهسك ؛ بزه چکدیردیکك بواذیت نه ؟.. هر عزمنی اجرایه قادرسك؛ بزی سوق ایتدیکك شو سمت معیوبهٔ فنا نه ؟ ! . . .

بزه مرحمت ایت ، هر زمان حیرانی اولدیغم لطف عنایتندن محروم براقما ! . . باخصوص بنی ، محروم عدالت ایتمه یاربم ! . چونکه بن ذاتاً محکوم تأثرم . . بوندن اولده ثمرهٔ درختم اولان جکرپاره اولادم اغوشمدن چکوب آلنمشدی ! . شمدیده الك یقینمدن اولان سوکیلی برذات ملکصفات ، بر انسان شجاعت نهاد داربقایه کوچوب کیدییور . . بن ایسه حالا بو هنکام هرمده بیله یأس ایله دمکذار فغان اولیورم ! . .

دونوب پریخانه خطاباً

اوت قیزم ! . . سنك پاك وجدانك سوقیله ، بمده پك عاجز معاونمله او دالی کسمکه جسارت ایدن دنی اللر قیریله‌جق ؛ هیچ بر جهتدن استعانهٔ مدد ایده‌میه‌جك . . . بو جنایتی ارتکاب ایدن او قاتلی قلب پارچه‌لنه‌جك ؛ هیچ کیمسه‌دن امعانهٔ نظر بیله کورمیه‌جکدر . . . بزم عائله‌مزه هیچ بر مخلوق ایراث مضرت ایده‌مدیکی کبی شمدنصکره هیچ ایده‌میه‌جکدر . . سن مطمئن اول یاوروم! . . هیچ فتور کتورمه ! . .

سودا، وغا ذوالوجهین الوقایع اولان دنیانك هر کونکی تکرر ایدن حکایات کونا کونیدر! . بوندن نصیبه دار ارلمیان هیچ برفرد یوقدر ایشته بزده ایکنجی شقه مبتلا اولدق. آرتق بوندنصکره قدرك رعد پر فیوضنه تسلیم قدرت ایده‌کز ! .

یا ساحل سلامت، و یا ساحهٔ موت وفلاکت بزم ایچون دیده نمای تیقظ اوله‌جقدر !.

پریخان متسلیانه

ـ اوحالده شیمدی اك اول هانکی تدبیره توسل ایتمك لازمکلیر افندم ! . .

شمخال خان براز دوشونه‌رك

ـ هانکی تدبیره اوله‌جق ! . . طبیعی بر قوهٔ عظیمه ایله اوستلرینه حرکت ایدوب اونلری قهر ایتمك ! . . .

پریخان امیدسز بر حالده

ـ فقط افندم بو ممکنمی ؟ .. اونلر کثرت لشکره مالك !ه بزه غالب کلزمی ؟ . .

شمخال خان

ـ قیزم نیچون ممکن اولمسون ؟ . . دائما حق تعقیب ایدن آز عسکرك . . معنویاتنه ، انتظامنه خلل کلمش بیوك بیوك اردولری محو ایتدیکنی سن دها اوکره‌نمدیمی ؟ ! . .

پریخان براز متسلیانه

ـ یك اعلا افندم بز بوقدر قوتی نره‌دن تدارك ایده‌جکز؟..

شمخال خان ینه تسلی آمیز

ـ قیزم ! . . هیچ بر وقت انکسار امیده دوچار اولمه ! . . انسان هراموری قدرك شیرازه طالعنه براقملیدر! . . ایشته بزده معیتمده بولنان قلیل بر فرقهٔ عسکریه یه سفربرلك اعلان ایدرك حرکت ایدریز بزه دها بیوك بیوك قوتلرك التحاق ایتمیه‌جکی نه معلوم ؟ ! . .

پریخان مسرورانه

ـ افندم بنی امیدلندیره‌رك سوینجلره غرق ایدیکز ! . انشاالله بوخیالات حقیقة مبدل اولور! . .

ایکنجی مجلس

[بوآره‌لق قپو آچیله‌رق شمخال خانك آدملرندن ؟ . باشنده قالپاق، صیرتنده اوکی قپالی اوزون برستره، آیاقلرنده چیزمه اولان بر عجم کیروب رسم سلامی سجده‌یه قپانمقله ایفا ایدر]

شمخال خان صورار

ـ نه وار ؟ . چابوق سویله . . .

عجم دیك برسسله

ـ افندم ! . . سرایدن کلیورم . بوکیجه ایران دولت معظمه سنك خاقان معلومی شاه طهماسب خان حضرتلری اللنجی سال سلطنتنده بولندقلری حالده ارتحال دار بقا ایلدی ! . .

[هپسی بردن برای ماتم اللرینی یوزینه قپایوب اجرای مراسم ایدرلر]

عجم ینه سویلر

ـ آنی استخلاف ایدن ولیعهد سلطنت حیدر میرزا خان حضرتلری جالس تحت ایران اولدیلر ! . .

[جمله‌سی برای تعظیم آیاغه قالقوب اللرینی آچوب ینه]
[کوکسلرینه قویه‌رق یرلرینه اوطوریرلر]

عجم ینه سویلر

ـ فقط مسئله‌نك برده فنا جهتی وار افندم ! . .

شمخال خان لقیردیسنی کسه‌رك عجله ایله

ـ اونه ؟ .. همجوار دولتلردن بری اعلان حربمی ایتدی؟. یوقسه دشمن عسکری شهره‌می هجوم ایلدی ؟ . چابوق سویله نیه سکوت ایدییورسك ؟ . مراقدن چیلدیره‌جغم ! . . .

عجم ایضاح یوللو

ـ اوت افندم ! . . همجواریمز اولان دولت علیهٔ عثمانیه طرفندن حکومتمزه قارشو اعلان حرب ایدیلدیکی کبی داخلده‌ده اختلال اماره‌لری باش کوستردی ! . . خلق ایکی قسم اولمش ؛ بری شاه طهماسب خان حضرتلرینك قتل ایدیلدیکنه ذاهب

اوله‌رق قان دعواسنده بولنیور !.. دیکریده حق وراثتك حیدر میرزا خان حضرتلرینه عائد اولدیغنی ادعا ایله برنجیلره هجوم ایلیور ! . آراده ایچه مجادله اولیور ! . . .

شمخال خان مأیوسانه

نه . . آرتق بو قدر یتیشر ! . چابوق کیت درحال بکا سرایمك سر عسکری اولان فریخون خانی کوندر، بورایه کلسون هایدی کیت . . . .

عجم ینه عینی مراسمی ایفا ایله

فرمان افندمك ! . . .

[دیز وچیقار کیدر]

اوچنجی مجلس

[ینه شمخال خان ایله پریخان سلطان]

شمخال خان پریخانه خطاباً

کوردکمی قیزم؟ . . فلاکت فلاکت اوزرینه کلیور . . داخلی فنالقلری تصحیح ایده‌لم دیرکن برده قوتلی برحکومتك ناکهانی هجومنه معروض قالیوریز، الله یارمجیمز اولسون ! . . .

پریخان ینه بدبینانه

ـ دیمکه بزم ایچون آرتق هیچ برامید خلاص قالمدی. دشمنك صولت بی آمانیله محو و پریشان اوله‌جغز ! ..

شمخال خان

ـ لکن بو خبرلرك برقسمنه ممنون اولدم ! . .

پریخان

ـ هانکیسنه افندم ؟ . .

شمخال خان

ـ اهالی اختلال ایتمش . . بو ایی ! . . ایشته نقصان اولان قوتمزی بونکله اتمام ایدرز ! . . شمدی بز کندی ایشمزه بقالم ! . هایدی قیزم پریخان. سنده مأیوس مضطربسك ! . . حرم جهتنه گیده هم استراحت ایدر ، همده وقت گچیررسك اولمزمی ؟ . . بنده بوراده یالکز قاله‌رق هم پلانمی تنظیم ایدر ، همده قوماندانك ورودنده آکا تعلیمات لازمه‌یی بالاعطا همان تدارکات عسکریه‌ده بولنمسنی امر ایدرم ! . . .

پریخان اعتدالنی محافظه ایدرك

ـ خیر افندم خیر ! . . بن سزك حضوریکزدن هیچ بر وقت غیبوبت

ایتمیه‌جکم !.. بر ارککك قوتندن فضله اقتدار کوستره‌جکم !..
نیچون حرم طرفنه تخچوبده بویله مهم بر دقیقه ده فعالیت ملیه‌مه بیکانه قاله‌یم ؟.. خیر بو آصلا اوله‌ماز !.. بن بوکا هیچ بروقت راضی اولمام !..

شمخال خان نصیحت آمیز

ــ هایدی قیزم ، هایدی !.. علت انتقامه بو قدر کردانده‌ٔ انقیاد اولما !.. باخصوص سن بر قادینسك ، همده طبقه‌ٔ نسوانك الك ممتاز صنفنه منسوب برقادین !. یعنی باکره‌سك !..
اوت قیزم !.. دنیا تشکل ایده‌لیدنبری انسانلرکده و ظائف آصلیه‌سی برچوق آقسامه آییرلمشدر !. بو برامر طبیعیدر . بویله کلمش ، بویله کیده‌جك !.. هیچ بر زمان اکا بردن بر فرد طاش تاشیمیه‌جغی ؛ طاش تاشیان بر مخلوق عاجزکده هیچ بر زمان اکابره مخصوص مسامره‌لرده ، نسوان صالونلرنده ؛ رخلتنشین اقبال اولیه‌جغی کبی ؛ قادینلرده آصلا ارککلرك امورینه مداخله‌ده بولنمیه‌جقدر. بکا معاونتده بولنمق ایستیورسك تشکر ایدرم !. اظهار ایتدیککك صفوت قلبیه‌نه حیرانم !.. لکن مادتاً دکل ، انجق بویله مبحث کلامده اولمليدر قیز ؟!...

پریخان پر فوان

– آصلا افندم آصلا ! . . بو سوزلریکزی بتون قوتمله رد ایدرم . نی برطاقم یالدیزلی جمله‌لرله اقناع ایتمکمی ایستیورسکز؟ . حالبوکه بن قطعیاً حقمی ترك ایده‌مم ! . پدریمك قان دعوی‌سنده برمدعی اولمق صفتیله حضور محاکمهٔ جدالده بالذات بولنمق ایسترم !..

قادینلر ارککلرك یاپدیغنی یاپه‌مزمی دییورسکز؟. بوسوزیکزیده عیناً رد ایدرم ! . نیچون ؟ . قادینلر انسان دکلمی ؟ . . اونلرك الی ، آیاغی ؛ اونلرکده عقلی یوقمی ؟ . . او حالده ارککلردن نه فرقی قالدی ؟ . .

آما قادینلر کندینه بر فصاحتی اعتیاد ایدینمش که بوندن صیریله میور ! . ارککلرك ایشته عدم وقوفله ، وقورقاقلقله کسب تفرق ایدییور ! .

حالبوکه بن بویله اولمیه‌جغم !. اونلرك آره‌سندن بوصورتله صیریلوب چیقه‌جغم ! . کوره‌جکسکزکه بنده سزك – پدریمك قاتللرینه – قارشو اعلمکشای حق اولدیغکز آنده او شانلی بایراق آلتنده عاجز برفرد صفتیله حرب ایده‌جکم !.

افندم علوجنابکزه صیغینه‌رق ، وآیاقلریکزه قپانه‌رق تکرار تکرار رجا ایدرم که نی بو آماللدن محروم براقمیکز ! . . اوت . . کوریبور ، و دقت ایدییورسکزکه بن ، عزممده نه قدر ثابت ، شو المناك دقیقه‌ده بیله اعتدال دممی محافظه‌ده اوقدر معند بر صاحبهٔ وجدانم.. لکن بویله اوفق برمسئله ایچون کلامی اوزاتمغه هیچ لزوم یوق ! . بیان

بیوردیغکز کبی ماصه کزك باشنه کچیکزده حرب پلاننی ترتیب ایله مشغول اولکز!. بنده شوراجقده اوطوریر بر از استراحت ایدرم افندم اولمزمی ؟ . .

[شمخال خان جواب بولامدیغنی و یکننك بو حکیمانه سوزلرندن ممنون اولدیغنی کوسترر برطورله]

ـ قیزم ! . حقیقتاً سن آتشین برجربزه یه ، وشدت ذکایه مالك برملکسك نصل بیلیرسه‌ك اویله حرکت ایت . . .

[دییه‌رك کتابلر وکاغدلر بولنان ماصه‌سنك باشنه کچر و مشغول اولمغه باشلار]

﴿ دردنجی مجلس ﴾

[قپو آچیله‌رق شمخال خانك قیزی نریمان سلطان صالونه کیرر]

و پریخانك پدرینك صالوننده بردنبره بولنمسندن اظهار حیرتله

ـ وای ! . پریخان سلطان سز بوراده ! . . .

[دییه‌رك آیاغه قالقوب یاننه کلن پریخانله بعد المصافحه قول قوله

بر کناره چکیلوب قاپه‌یه یان یانه اوطوریرلر]

ایلك سوزی نریمان سویلیه‌رك

ـ بوکون بزه کلدیکنه اوقدر ممنون اولدم که تعریف ایده‌مم !. والده‌مه یولده تصادف ایتمدکمی؟ . برادرك حیدر میرزانك والده‌سنه اعادهٔ زیارت مقصدیله سزك سرایه کیتدی . . .

پریخان یوزی صاره‌رق مبهوتانه

ـ نصل بزم سرایه‌می کیتدی ؟ ! . .

نریمان شاشیره‌رق استمزاج ایله

ـ اوت سزك سرایه کیتدی . نه او ، . بردنبره صراردك؟ . یوقسه راحتسزمسك ؟ . مضطرب اوله‌جق بر شیمی وار ؟ . رجا ایدرم سویله . . .

پریخان

ـ خیر قرده‌شم ! . بر شیئم یوق !! . .

نریمان اصرار ایدرك

ـ الله عشقنه بکاده سویله . . . نه وار ؟ . اکر راحتسز ایسه‌ك همان بردوقتور جلب ایده‌لم . . یوقسه بنم کبی سنده وجداناً مضطربمسك ؟ . شاید اویله ایسه سویله‌ده برابر دردلشه‌لم ! . .

[شمخال خان بر ایش بهانه‌سیله یانده‌کی صالونه کچر]

پریخان همان اظهار تهورله

ـ سن نه سویلیورسك نریمان ؟ . بو کون بن الك بیوك بردرد یأس ایله معلول ایکن ؛ سن عشقدن بحث ایدییورسك : . . غالبا هیچ برمشغولیت فکریه‌ك یوق ! . . هیچ حقیقی وجدان‌عذابنه معروض دکلسکده سودا ایله اوغراشیورسك ! . . حانبوکه بولندیغمز شو دقیقه‌ده مقدس خاندانمزك محوی مصمم! . منسوب اولدیغمز محترم معزز حکومتمزك اضمحلالی مقرر! . . ایشته کوریورسك یا . . بن بوکبی امراض ملیه‌نك تحت اضطرابنده زبونم ! ! . .

نریمان حدتله

ـ آمان نلردن بحث ایدیورسك؟. یوقسه تجنن می ایدییورسك؟. نه دیمك ایستیورسك اکلایه‌مدم ! . رجا ایدرم ایضاح ایت. بنده معلومات کسب ایده‌یم . . .

پریخان آجی آجی کوله‌رك

ـ بن تجنن ایتدم اویله‌می ؟ . خیر عزیزه‌م خیر ! . بن چیلدیر- مدم بلکه جدیتدن بحث ایدییورم . پك اعلی . . سکاده معلومات ویره‌یم . . اوت نریمان . . خاندانمز محو اوله‌جق دیدم . چونکه قرده‌شم ولیعهد سلطنت حیدر میرزانك والده‌سی ـ آغلایه‌رق ـ . پدرم

شاه طهماسبه زهر ایچیره‌رك حیاتنه خاتمه چکدی . بتون منسوبین سلطنتی قتل ایتدیره‌رك کندی حکمران اولمغی تصمیم ایتمش ! . . حکومتك اضمحلالی مقرر دیدم ... چونکه اهالی اختلال ایتمش مملکت داخلاً تفسخ ایده‌جك ؛ دولتمزك شو ضعیف حالنده عثمانلیلر بزه اعلان حرب ایدرك بیوك برقوتله هجومه آماده ایمش . . . دیمکه خارجاً ده اطرافمزی دشمن قاپلامش ، حیاتمزی قصقانیورلر . یعنی مضمحل اوله‌جغز : . . .

[نریمان بو خبر ماتمله اولا آغلایه‌رق ابراز ماتم ایدرسه‌ده صکره اعتدال دمنی محافظه ایدرك کویا پریخانی تسلای ایتمك ایستر]

ولطیف بر سله

ـ نه یاپالم قرده‌شم؟. اوقدر محزون ومأیوس اولمه . فکرینی بویله فنا یوله سوق ایتمه نیچون محو اولالم ؟ . .

شاه طهماسب تسمم ایتمکله همزك بردن موتمز لازمکلمز آ ! . ذاتاً اختیارلامشدی . اجلی بویله ایمش وفات ایتدی . مقدرات بشر . . . هر کسده او رعدفنایه قاپیله‌جق . ! سنك آه وزارکله تکراراعادهٔ حیات ایده‌جکمی ؟. خیر .. کندیکه براز جسارت ویر ، متین اول . . . بوقدر مغلوب تأثر اولمه ! .. باخصوص قصداً تسمیم ایدیلدیکنی سویلیورسك نه معلوم؟. کورجستاندن کلمش ابله‌جاهل بر

قادین بو قدر بیوك بر تشبثه نصل جرأت ایدر ؟!. نیچون اضمحلال ایدهلم؟.

اهالی اختلال ایتمش ایسه . . متشبثلری ایچندن ایکی ، اوچ ادبسزدر ! . اوزرلرینه عسکر سوقیله همان تأدیب ایدیلیر ! . . عثمانلیلر اعلان حرب ایتمشسه .. بزم شجیع عسکریمزه غالب کلهجك دکلیا ! . ذاتاً او نلر شو زمانده بزدن دها بدتر برحالده دکلمی ؟ . .

سرایلرکده قادینلر اجرای حکومته باشلامش !. پادشاهلری اوچنجی سلطان مراد استبدادی درجهٔ قصوایه چیقارمش ! . . پایتختلرنده هردرلو فنالق یوز کوسترمش! . مأمورلری صدراعظمنه قدرخرص جاه ایله فتنهلر ایجاد ایدرك بربرینی قتل ایدییورلرمش !. استانبوله جلوس تبریکی ایچون اعزام ایدیلوب کچن کون عودت ایدن سفیرمز طوقماق خان بویلهسویلهمهمشمی؟ . اونلریده درحال مغلوب ایدرز ! . .

هیچ مراق ایتمه قردهشم ! . بونلر هر حکومتك جریان ایدن امور عادیهسندندر ! . بالخاصه بز که قادینز بو کبی شیلرله نیچون اشتغال ایدهلم ؟ . بز کندی ذوق صفامزه بقالم ؟ .. ایسترسه کائنات باتسون !!...

نم دردیمه اهمیت ویرمیورسك اویلهمی ؟ . دوچار اولمدیغك ایچون بیلمزسك !. آه بو اویله بر درددرکه . .

پریخان لقیردیسنی کسهرك پر هیجان

– بن او دردە دوچار اولمدم هـا ؟ . هاه هاه هاه . . . واه زواللی معصوم واه ! . . بن او دردله دنیـایه کلدم. ینه او دردك سـائقهٔ سکریله اولەجکم ! . دوغدم بیودم ، هرزمان ، هردقیقه اونك بی آمان ایدی تخریبکارندن قورتیلامدم ! کیجه، کوندوز ، آقشام، صباح ، اویقوده پیش نکاهمده‌خیالی تجسم ایدر . همده اوصورتله‌که دنیاده اونك‌قدر حسن‌جماله، جاذبه‌یه مالك‌برکوزل‌یارا دیلمامش‌دیسه‌م مبالغه اولماز. چونکه تعریفی بیله‌بیاندن آزاده‌در ... حسن‌اندامیله‌متناسب‌نرمین برجلدایله مستور بیاض بروجوداوزرنده ظریف ، کوچوك ، طومبول طومبول اللره صاحب ایکی منتظم قول .. اویله‌که ؛ . اوفه‌جق آغزی اوستنه چکیلمش اینجه‌جك قره بیقلریله، کچوك بربرون . . اینکدن دهـا یموشاق ، کونشدن دها پارلاق سیاه صاچلری اینچه‌کیزلنمش ایکی قولاغیله ؛ اوخنجر کبی ایکی طرفه‌ده مهیای صولت طوران قاشلرك آلتنده مرکوز جاذبه‌دار ، فسونکار ایکی قره کوزلر ؛ بعضـاً شدید ، متهکمانه لطف انظاریله انسانی لرزان ایدر، بعض دفعه هردرلو معاونتدن رسته قالمش بیچاره‌لر کبی ازیله‌رك ، بوزوله‌رك اجالهٔ نکاهنك ت تضیقنده زبون و اوحالنه ترحم ایدوبده امدادینـه شتابان یله‌مق قابل اولماز ! . . .

ایشته قرده‌شم ! . نم معشوقم بویله برصاحب جمال ، وجاذب

محبتدر ! . بعضاً اوستنه کیدرك؛ سینه‌مده دائما محبوس ایتمك ، یناقلرینه متمادی بوسه‌لر قوندیرمق ، و تجاوز اعدادن قورتارمق اوزره طوتمق ایسترم . .

نریمان جسارتلنه‌رك

ـ اوحالده نیچون بنی تعیب ایدییورسك ؟ . سنده بنم کبی رقت قلبه مالك اولدیغك ، شدت عشقه میال بولندیغك ،باخصوص بنم کبی او مرض الیمه مبتلا اولدیغك حالده نیچون آرامزده فرق کوربیورسك؟ . . هم بندن دها فرقلی اولدیغك حالندن استدلال ایدیلیور . چونکه بن بر درجه کندیمه متانت ویرییورم ؟ سن ایسه .. متمادیاً اغلیورسك ! . بن سکا دها معشوقمك کیم اولدیغی بیله سویلمدم ؟ سن ایسه.. اویله بر تصویر ایتدك که عادتا ملکلرله رقابت حسنه چیقه‌جق !..

هر نه ایسه .. سن ینه مسعودسك !. کیجه وکوندوز اونکله همبزمین محبت نوش اولیورمشك! . بن ایسه ... دها اونك بر تبسم بیله مظهر اولمدم ! . اوت قرده‌شم پریخان! . سن مسعودسك ! بن ایسه زواللی بر بد بخت ... آه بلکه سن یقین زمانده آمالنه نا اولورسك ! . حالبوکه بن عجبا مقبرده بیله مدفنم اونکله همی اوله‌جقمی؟. آصلا ! . زیراا وبشقه‌سنی سوییور ،بنی هیچ ایستمیور

آ غلامغه باشلار

پریخان کندی دردینی اونوده‌رق متسللیانه

ـ اوقدر متأثر اولمه نریمان ! . دنیاده هرشیئه برچاره بولنور. سنده یقین زمانده انشاالله سوکیلنه نائلیتله بکام اولورسك ! . بن.. هیچ بر وقت اونك لطفنه مظهر اوله‌میه‌جغمی ایبجه اکلادم ! . بکا مسعود دییورسك دکلمی ؟ . حیف‌که .. اوسعادت بنم ایچون دها یارادیلمامش .. چونکه معشوقمله صحبتدن محرومم ! .

نریمان حیرتله

ـ نیچون پریخان؟ . هر زمان کورمیورمسك؟ . یانکده دکلمی.

پریخان

ـ اوت هر زمان ، هرکیجه ، هر ساعت یانمده ، قلبمده فقط رفاقتیله بنی بیزار ایدییور . . .

نریمان صبرسزلقله

ـ بو نصل عشق آجانم ... هر زمان رفاقتکده بولندیغی حالده محرومیتدن بحث ایدییورسك ! . .

پریخان

ـ اوت اویله عشق‌که رفاقتیله بنی ینه موجودیتدن محروم ییور . چونکه ذی حیات دکل ! .

نريمان

ـ نه سويليورسك ؟ . . عاشقك كيم ؟ . بيروح ايله نصل عشق اولور ؟ !..

پريخان كوله‌رك

ـ هاه هاه . . دها آ كلايه‌مدك ها ؟ . بنم هر زمان عاشقم وطنم ، دينم . . عشقده اونلرك عشقيدر نريمان ! . .

نريمان عادتا حدتلنه‌رك

ـ هاه هاه هاه هاه ... هيچ اويله برشيله عشق اولورمی؟. بويله غير مرئی بر شيله محبت اولماز كه نامنه عشق اسمی و يره‌لم ! . . دميندنبری بحث ايتديكك بدبختلق ، كوستردبكك تأثر بونك ايچونميدی ؟ . . حالنه كوله‌رم پريخان ! . سن متأثر اوله‌جقسه‌ك بنم حالمدن مأيوس اول . . زيرا بن حقيقتاً بدبختم ! . . .

پريخان اصرار ايتميه‌رك

ـ هرنه ايسه جانم ! .. هركسك طرز محاكمه‌سی بشقه درلودر. تعيب اولنماز ! . مع مافيه سنده بوقدر متأثر اولمه نريمان !. البته آره‌كز ده بر حسن تأليف بولنور . . اميدينی هيچ بر وقت قطع ايتمه ؛ . عاشقك كيم ؟ بكا سويله .. بلكه برچاره‌سنی بولورم

چونکه انسانلره هر وقت مرحمت ایدر ، اونلرك عاجز حالنده معاونت ایتمکی سورم ! . .

نریمان متسلیانه

ــ تشکر ایدرم ! . بنی مسعود ایدییورسك !. هیچ اولمزسه تسللی ایله صدرمه شفا بخش اولیور. . . حقیقاً امیدی کسمه‌ملی قرده‌شم !. بلکه برکون اولور حسن تألیف بولنور! . . . اوت سن بنم قرده‌شم ، همده بیوکمسك بوخصوصده سنکده بنم تأثراتمه کسب اطلاع ایتمکلکنی ایسترم .. معشوقمی بیلمنی آرزو ایدرم . فقط .. عینی زمانده سویلمکدن چکینورم . زیرا سوء توجهنی جلب ایدرم دییه قورقیورم ! ..

پریخانك دیزلرینه قپانه‌رق

بنی عفو ایت أمی پریخان ؟ . بنی عفو ایت . . .

پریخان دیزلرینه قپانمسنی منع ایدرك

ــ استغفر الله قرده‌شم ! . سن نه یاپیورسك ؟ . ایکی قرده‌ش بینندە‌نه کبی خطا اولورکه ناقابل عفو اولسون!. سویله‌بندن کیزلمه؟..

نریمان اعتراف ایدرك

ــ اوت .. آرتق هرشیئی سویلیه‌جکم ! . . سودیکم ملك . .

سنك برادریکدر ! . همده صاحب سلطنت اولان برادرك !! . .

پریخان سوزینی کسه‌رك حیرتله

ـ نصل ؟ . . برادرم حیدر میرزا اویله‌مي ؟ . .

نریمان تکرار ایدرك

ـ اوت . . حیدر میرزا خان ! . بنی عفو ایدییورسك دکلمی پریخان ؟ . . .

پریخان

ـ عفو دکل ؛ . حتی قرده‌شمك سکا ابراز محبتی خصوصنده چالیشمغی بیله وعد ایدرم . هیچ مأیوس اولمه ! . انشاالله یقین زمانده ایکیکزده همدست وصال اولورسکز ! . . .

بو آره‌لق شمخال خان ینه کلیر یرینه اوطورير

نریمان دوامله

ـ عجبا رؤیامی کوریيورم؟. صحیحمی سویلیورسك؟. پریخان !. سکا نصل ایفای تشکر ایده‌جکم شاشیردم ! . .

پریخان

ـ تشکره لایق بر وظیفه دکل نریمان ! . .

[بو آره‌لق قپو آچیله‌رق سر عسکر کوزوکور . حرم اولدیغی کورنجه چکیلیر]

شمخال خان دونوب قیزینه خطاباً

ـ هایدی قیزم نریمان ! . سن حرم طرفنه کیت ایچری سرعسکر کلیور . .

نریمان کیدر

پریخانه خطاباً

ـ قیزم سنده باشنه اورتو آل ! . .

پریخان اورتونور

شمخال خان سرعسکره خطاباً

ـ کل بقالم فریخون خان ! . . .

بشنجی مجلس

[سرعسکر ایچری کیرر . کیدوب شمخال خانك اتـکنی اوپوب

النی کوکسنه‌کتیرمکله پریخانه سلام ویره‌رك پریخـانده بالمقابله باش صاللایه‌رق قپونك یاننه کیدوب اوطوریر]

شمخال خان سرعسکره خطاباً

ـ فریخون خان.. سنی نیچون چاغیرتدم بیلیورمسك؟ .مملکته، حیات ملیه‌یه عائد بر وقعه‌دن خبرك وارمی ! . .

فریخون خان غایت مأیوسانه

ـ اوت افندم ! . . دون کیجه نصف اللیلده معزز پادشـاهمز شاه طهماسب خان حضرتلری ترك حیات ایلمش. . بوکونده جنازه مراسمی اجرا ایدیله‌جکمش . . پایتختده بولنان بالعموم عساکر ایرانیه بومراسمه مسلحاً اشتراك ایده‌جکمش.. بنده‌کزده لازمکلن استحضاراتده بولندم . یالکز بر وظیفه‌م قالدی که اوده بو بابده افندمزك امرینی استحصال ایتمکدی. بو مقصدله حضور دولتلرینه شرفیـاب دخول اوله‌جقدم . حالبوکه ذات دولتکز بندن اول خضوریکزه قبولم حقنده فرمان بیورمشسکز ! . .

شمخال خان

ـ اوت چاغیرتدم! . وچابوق کلدیکنه‌ده ممنون اولدم ! . فقط

مسئله بیلدیکك کبی دکل ؟. بو کون شاه طهماسب خان اولمدی ، اولدیریلدی ! . .

فریخون خان حیرتله

ــ آمان خانم بوکا کیم ، هانکی خائن وطن جرأت ایده‌بیلیر ؟..

شمخال خان ایضاح یوللو

ــ اوت اولدیرلدی . . و بو جنایت عظیمه ایله کتاب و مملکت محو و پریشان، خاندان سلطنت خاك ایله یکسان ایدیلمك ایستنلمیور!. آه . . بوکاده جسارت ایدن خائن. . هیچ امید ایتمدیکك ، خاطر وخیالنه کتیرمدیکك برقادین ! . .

سرعسکر فوق العاده حیرتله

ــ آمان افندم بو نصل اولور ؟ . بو قادین کیم ؟ . . بر قادین بویله ارتکاب جنایته نصل جسارت ایده‌بیلور ؟ . .

شمخال خان

ــ اوت .. بونی یاپان برقادین ، همده وطنداشمز اولدیغی حالده مملکتمزه کلوب سرای پادشاهی‌یه قدر نفوذ ایدن بر کورجی قاریسی ! . . یعنی حیدر میرزا خانك آنه‌سی ! ! . .

سر عسکر

ـ آمان یاربی عجبا صحیحمی ؟ . .

شمخال خان

ـ بن یالان سویلیه‌جك دکلم یا ! .. البته صحیح... شاه طهماسبی زهرله‌مش ، اوغلنك پادشاهلغنی اعلان ایتدیرمش ! . . لکن فکری یقینده اونکده حیاتنه قصد ایله وبتون منسوبین خاندانی قتل ایتدیره‌رك کندی نائبۀ حکومت اولمقمش . نه واهی فکر..

سر عسکر پرفوران

ـ زهی غفلت، زهی تجاوز، زهی فکر باطل . . بویله‌انسانلره لعنت اولسون ! ..

شمخال خان دوام ایدر

ـ ایشته اونك بو تشبثاتی ایکی یه انقسام ایتمش بر . . خاندانی؟. ایکنجیسی ، مملکتی محو ایتمك ؟ . . برنجیسیله ایکنجی یه‌ده باب فلاکت کشاد ایلمش . . چونکه بو جنایتك سائقه‌سیله شو مدت قصیره ظرفنده اهالی اختلال چیقارمش ، بربرینی ییور . . . دیکر طرفدن عثمانلیلر اعلان حربِ ایتمش، هجوملریله مملکت محواولیور.. کوریورسك یا نه‌قدر مهلك بردقیقۀ فناده بولنیورز !..

آرتق حالت نزعده بولنان سوکیلی وطنمزی قورتارمغه ، عهده‌مزه ترتب ایدن وظیفه‌مزی بحقٍ ایفـایه ابتدار ایده‌لم . زیرا حمیت ملیه بویله زمانده کوستریلور. ایشته بنده بوملکك الك صادق برفردی ، خاندان سلطنتك الك اختیـار برمنسوبی اولمقلغم سببیله مملکتی قور تارمغه عزم ایتدم.. در حال بو بابده لازمکلن پلانی ترتیب ایتدم. سنیده؛ عسکری عاجلاً حربه اخضار ایچون بورایه جلب ایتدم ..

سرعسکر پرفوران حمیت ، غایت سربستانه

ـ فرمان افندمزك!. همان نه لازمسه اونی یاپار ، وسایهٔ دولتلر بنده قانمك صوك دامله‌سنی ایشـاره قدر چالیشـه‌جغمه حضور شاهانه‌لرنده یمین ایدرم . .

شمخال خان

پك اعلی تشکر ایدرم ! .. سکا ؛ . تنظیم ایلدیکم پلانی مختصراً تبلیغ و یدینه تودیع ایده‌یم اولمزمی؟ .

سرعسکر

ـ امریکزه آماده‌یم افندم ! .

شمخال خان

ــ اوت . پلان موجبنجه .. اولا عسکرلر سنك تحت قوماندانده هردرلو لوازماتی تمام اولدیغی حالده تعلیمخانه‌ده امره انتظار ایده‌جك بنم سنجاقله میدانه ورودیمی متعاقب اوچ دفعه وطن چوق یشا، ملت چوق یشا نداسی رفع آواز ایدیله‌جك . . اونلره بن برنطق ایراد ایده‌جکم . صکره قلنجمی چکوب ؛ هایدی میدان حربه آرش ! . امرینی ویره‌جکم . سنده پیشم صره عسکرلرینی چکوب کله‌جکسك . سرایه قریب برمحلده اردوکاه قوریله‌جق . برمدت محاصره دنصکره هجوم ایدیله‌جك . سرایی بعد الفتح کورجی قاریسی اعدام، حیدر میرزا خانده خلع ایدیله‌جك.. ایشته بو قدر.. چابوق قوماندانلری، ضابطانی موقعلرینه تعیین ایت . الله معینمز اولسون ! . .

سرعسکر آیاغه قالقه‌رق

ــ امرعالیلری موجبنجه همان شیمدی کیدیورم افندم !..

پریخان همان یرندن فیرلایه‌رق

ــ بنده‌کزی فراموش بیوردیکز ! . حالبوکه براز اول بکاده بر وظیفه تودیعنی وعد ایتمشدیکز !.

شمخال خان نیاز مندانه

ــ قیزم ! . سکا تکرار استرحام ایدرم ، شو فکرندن فراغت ایت . ناحق یره عزیز جانك هدر اولمسون ! . .

پریخان معندانه

اولجه‌ده عرض ایتدم! . آقصای املم بودر. اولابجه
ایدرم فضله اصرار ایتمیك ! . جانم نیچون هدر
الله بنم جانمی صاقلار . وجدانم تمیز اولدیغی ایچون
ه کری قالماز ! . کوره‌جکسکز یا ! . قومانداسنی
جکم عسکرلرمله اوك صفده بن حرب ایده‌جکم ! .
عسکریه‌مله سرایك قپولرینی بن فتح ایده‌جکم ! .
ریمك دشمنلرندن بن انتقام آخذ ایده‌جکم ! .

شمخال خان چاره‌سز

یم ؟ . مادامکه املك بو ، و بو مقصدنده اصرار
اویله اولسون ! .

قوماندانه خطاباً

خون خان ! . باق بو شجیع ، آرسلان یورکلی قزیمزده
حرب ایتمك ایستیور و فکرکده ثبات ایدییور . باری
آلایه قوماندان نصب ایت ! . .

قوماندان پریخانی اقناع قصدیله

مان سلطانم! . نه‌قدر تهلکه‌لی براویونه جسارت‌ایتدیککزی

بیلیورمسکز ؟. بو بر جنکدر. الله کوسترمسون !
خائن، جلیز بر مرمی اصابت ایدرسه صکره بز
باری بزه مرحمت ایدکده فکرکزده ثبات
ایده‌جککز او امری بزه بوراده تبلیغ بیورك چا
محو اولور ینه سزك انتقامکزی آلیرز . رجا و
سلطانم مقصدیکزدن صرفنظر ایدیکز !.

پریخان حدتله

– رجا ایدرم صوصکز ! . سز نه دیمك ایسـ
حربدن آلاقویمقمی ؟. اصلا !.. جسارت ایتدیکم او
تهلکه‌لی اولسون ، بن بیلمیورمیم ؟ . بنی اولومدن قو
جبین ، برقادینمی ظن ایتدیکز ؟ . خیر . . او سویلد
قاتل قورشونلرینه حقیرست سینه‌می آچه آچه کیده‌جک
امر ویرمك بکا دکل؛ قلعه داخلنه قپانوبده استحقار حیا
صاحب جنایتلردن بکلنیر ! . بنم ایشمه مداخله ایتمك
وظیفه‌کز دکلدر . آنجق صوك اوله‌رق سویلیورم . ش
حضرتلرینك ویردکلری امر موجبجه بکا بر وظیفه کوس
آنکله مکلف اوله‌یم ! .

فریخون خان شاشیره‌رق

حدت بیورمیکز سلطانم ! . برقصور ایتدمسه قولکزی عفو بیورك ! . نصل ایسترسه‌کز اویله اولسون ! . آرزو بیوریرسه‌کز برنجی آلایه قوماندا ایدیکز ! .

پریخان ممنونانه

ـ پك اعلی تشکر ایدرم ! . هایدی بیورك قشله‌یه کیده‌لم بنی اولا البیسهٔ رسمیه ایله تلبیس ، و اسلحهٔ مکمله ایله تسلیح ایدکده همان وظیفه‌مله اشتغال ایده‌یم ! .

دونوب شمخال خانه خطاباً

اویله دکلمی افندم ؟ . بشقه برامریکز یوقسه بزه مساعده بیورکده کیده‌لم . .

شمخال خان کوزلرندن یاش کلدیکی حالده

ـ پك کوزل قیز ! . هایدی وظیفه‌کز باشنه کیدك ، یارین صباح جنکه حاضر اولك اولادلرم ! . . انشاالله بن سزی کلیر اوراده بولورم ! . آرش . .

[کرك پریخان وکرك سرعسکر شمخال خانك اتکنی اوپوب چیقمقده‌لر ایکن]

شمخال خان ثیتیره‌ك برسسله باغیرر و آیاغه قالقوب یانلرینه کیدرك

ـ اولادلرم ! کلك برکره سزی آلنکزدن اوپه‌یم ! .

[دیز اوپر .. اونلر قپودن چیقارلرکن]

ینه آرقه‌لرندن باقوب باغیره‌رق

ـ الله سلامت ویرسون ، الله یاردمجیمز اولسون یاورولرم !..

... پرده اینر ...

ایکنجی پرده

برنجی مجلس

حیدرمیرزانك حکمران اولدیغی سرایده شرق اصولیله غایت مزین، ومشعشع سلطنت صالوننده حیدر میرزانك والده‌سیله ،
آلت مفسدتی اولان‌مابینجیلردن فریدومجید خان
اوطوریرلر . آره‌صره خدمت مقصدیله
سرایلیلر ایچری کیروب چیقارلر.
وبعضاًده‌ایچریده‌ایپجه‌طوره‌رق
امره انتظار ایدرلر.

والده سلطان مذکور مابینجیلره خطاباً

– ای ! . بکا دائما سرداش اولان سوکیلی ارقداشلرم ! . شو معاوتکزدن طولایی سزه بالخاصه تشکر ایدرم. بو کون پك کوزل آکلادم که بن بو ایشده یالکز قالسه‌یدم مطلقا عدم موفقیته دوچار اوله‌جقدم ! .

مابینجیلردن مجید خان

ـ صرف بزه اولان حسن توجهکز سوکیلی سلطانم ! . یوقسه بزذات عصمتما بلرینه‌نه معاونتده‌بولنه‌بیلدك؟ . بوخصوصده‌مشکور اولان اوعالی سعیکز، برازده قدرك عنایتی اولمسه‌یدی بزنه یاپه‌بیلیر-دك ؟ . . طبیعی هیچ دکلمی سلطانم ؟ .

والده سلطان ابراز محویتله

ـ یوق ! . بن قدر ناشناس دکلم ! . سزك ایلککزی هیچ بروقت اونوتمم ! . سزه دائما تشکره مدیونم ! . همده سزه اولان وعدم موجبنجه نائبهٔ سلطنت اولدیغم آنده سزی اك بالا مواقعه اصعاد ایده‌جکم ! .

ایکیسی بردن ممنونانه

ـ بختیارز سلطانم ! .

والده سلطان دوامله

ـ اوت. قدرکده جلوه‌سندن براز استفاده ایتدك. زیرا اواقشام بزه دولت عثمانیه طرفندن اعلان حرب ایدیلمشدی . ایشته بو مسئله‌یی ؛ پیام حرب ایله مبهوت اولان خلقه بر آنده دوچار اولدیغمز ایکی فلاکت کبی کوستردك !. خلق ایسه جاهل . . بوندن هیچ بر سرشته الده ایده‌مدی ! . اکر سرای داخلندن بر طاقم مفسدلر چیقوبده تفهم ایتمزسه ینه آکلایه‌میه‌جق ! . .

ذاتاً بزم ایچون دوشونیله‌جك بر او نقطه قالدی.. اوندن‌ده قورتولورسه‌ق ساحل سلامته چیقدق دیمکدر!..

مابینجیلردن فرید خان

— اوندن هیچ چکنمیکز سلطانم!.. سرایدن کیم، هانکی خائن چیقوبده بو مفسدتی ارتکاب ایده‌جك؟!. سرایلیلرمی؟. یوقسه بزم مأمورلرمزمی؟. بونلرك هیچ بریسی مسئله‌دن خبردار دکل؟.جمله‌سی طهماسبك کندی اجلیله موتنه قانع!.. قورقوله‌جق یالکز بریسی وار.. اوده شاه حیدر میرزا خان حضرتلرینك همشیره‌سی پریخان سلطان!...

والده سلطان حیرتله

— نصل؟. پریخان سلطانمی؟..

فرید خان دوام ایدرك

— اوت او اقشام سرایلیلرك ولوله‌سندن اویانمش؛ کندی دائره‌سندن قالقمش، سرایلیلرك یاننه‌قدر چیریل چیپلاق عادتا دلی کبی کلمش..

همده تحقیقات خصوصیه‌مه نظراً فوق‌العاده علائم مأیوسیت اظهار ایتمش، اوندنصکره اورته‌لقدن نهان اولمش، برده‌ا کوروتمه‌مش نره‌یه کیتدیکنی کیمسه بیلمیور!..

والده سلطان نومیدانه

— وای.. ایشته بو فنا خبر فرید خان ! . کاشکه سرایلیلرك ، مأمورلرك، هیسنك مسئله‌یه وقوفی اولسه‌یدی؛ پریخانك ذره قدر معلوماتی بولنمسه‌یدی . چونکه پریخانك.. خلق نظرنده غایت ایی برموقعه مالك، اختیار، وخاندانه منسوب، حتی سلطنته بیله نامزد اولان بر داییسی وار . صاقین اونك نزدینه کیدوب پدرینك قتل ایدیلدیکنه دائر بر طاقم سفسطه پردازلق ایتمسون ؟ نه دیرسکز ؟ . .

فرید خان

— نه‌اهمیتی اولور سلطانم؟ . ولوکه اویله‌اولسه اللرندن کله‌جك نه وار ؟ . خلقی ولوله‌یه ویروب اختلاله تشویق ایتمکمی ؟ . بو قابل دکل ؛ زیرا عسکره حرب سببیله سفر برلك امرینی ویردك ، اختلالجیلرك اوزرینه سوق ایله قهر و تنکیل ایدرز ! . .

شمخال خانك نزدنده موجود محافظلردن متشکل بر قوۂ قلیله ایله حکومتی اله آلمقمی ؟ . بو اصلا اولاماز ! . . چونکه بزم تحت امریمزده بولنان قوۂ عظیمه‌یه اونلر نصل غالب کلیر ؟ ! . .

والده سلطان متسلیانه

ـ حقیقتاً پك طوغری ! بز تشبثاتمزی اساساً او قدر محکم ترصین ایلدك که بونی هیچ بر قوت هدمه مقتدر اولاماز ! . اوت . . بزم ترتیب ایتدیکمز پلانی هیچ کیمسه تخریبه جسارت ایده‌مز ! .

بونکچون بز پلانمزك خم راهنده کیزلی کیزلی یوریه‌رك ، ایزیمزی کیمسه‌یه بللی ایتدیرمیه‌رك اقصای املمزه میسر اولالم ! . .

مجید خان

ـ آرزو بیورلدیغی کبی اوله‌جق سلطانم!..

والده سلطان دوام ایدرك

ـ تشبثمزده دها مبتدیز ، عجمیلك کوسترمیه‌لم ! . اموردیده بر پیر کامل کبی خطاسز ایش کوره‌لم! . تنظیم ایتدیکمز کتاب قتلك دها مقدمه‌سنده بولنیورز ، قلممزدن المزه قان لکه‌لری یاپیشدیرمیه‌لم ! .

طهماسب قتل ایدلدی. فقط دها محکوم افناء خاندانه منسوب بر قاچ کشی قالدی ! . بونلرك سر فرازیده اوغلم حیدردر . چونکه او دوشمزسه دیکرلرینك هدمی ممکن اولمیه‌جق ! . نه یاپالم؟ .بن اوقدر فدا کارلقدن چکینمم!. آمالم ایچون اوغلمیده فدا ایدرم! ! . .

ایشــته بنم ایچون منتظماً تعقیب ایدیله‌جك بو نقطـه‌لر قالدی. بونلرده موفقیتله نتیجه‌لنیرسه آرتق خاندانه منســوب کیمســه قالمیه‌جق ، کوچك اوغلم سلطنته مناسب کوریله‌جك، حداثت سنی حســبیله بن اوکا نائبهٔ ســلطنت اوله‌جغم و آماله‌ده بو صــورتله قاووشه‌جغم !!..

مجید خان

هیچ بر مبهم نقطه‌دن احتراز ایتمیکـز سلطانم! . ذات دولتلوینك نسیانه‌ترك ایتدیككز نقاط غیرمکشوفه‌یی بز، دوشونه‌رك اتمام ایتدك افندم ! . حتی محکوم قتل اولان دیکر برقاچ کشیده بو آقشام اتلاف ایدیله‌جك! . فرمانکز موجبنجه‌مقصدیمز بویله‌جه‌ختامه‌ایردیریله‌جك، و یقین زمانده آمالکـزه میسر اوله‌جقسکـز سلطانم!!..

والده سلطان

ـ خدمت وصداقتکـزه تکرار تشکر ایدرم ! . .

. ـ [سرایلیلردن بری النده برظرف اولدیغی حالده کلیر] ـ .

والده سلطانه خطاباً

ـ ســلاملقدن ویریلن ، ذات شـاهانه‌یه مخصــوص بر نامه کتیردم افندم ! ..

والده سلطان

ــ مجید خانه ویر ! . .

. [سرایلی کیبروب مجید خانه ویرر] ــ .

والده سلطان مجید خانه خطاباً

ــ نه‌در او ؟ . مجید خان ! .

. ــ [مجید خان ظرفك اوستنی اوقور کیزلبجه] ــ .

والده سلطانه خطاباً

ــ شهر محافظندن مورود بر نامه افندم ! . مستعجل اشارتی وار . . .

والده سلطان

ــ آچوب اوقوییکز بقالم نه ایمش ؟ . .

مجید خان محترزانه

ــ فرمان یوق ایکن آچدیغمز ایچون حدت شاهانه‌یی جلب ایتمیه‌لم سلطانم ؟ ! .

والده سلطان اصرار ایدرك

— هایدی هایدی سن قورقمه!.. بن مراق دیرم !..

مجید خان

— فرمان سلطانمکدر !..

. — [آچوب اوقومغه باشلار] . —

. . . صورتی . . .

اولا عمر وعافیت شاهانه‌لرینك دعا و تمنی ازدیادیله همایونلرینه هر آن و زمان منتظر بولندیغمی باللسان عرض وظیفه‌مده فرط دقتمه فرمان بیورلدیغی وجهله اعلان حرب حکومت مذکوره‌یه قارشو بر یاندن ساحهٔ جنکه عسکر سوقنه اهتمام اولنیور .

دیکر جهتدن عساکر متباقیه ایله شهرك انتظام آسایشنه کما دقت ایدیلیورسه‌ده امواج خروشان کبی آنیاً طاشان افکار عمومیه‌نك اوکنه کچمك قابل اولمیور .

ایشته اونك بر نمونه‌سی ظهور یافتهٔ وقوعات اولدی . اهالی ایاقلانمش ایکی قسم اولمش بری له ، دیکری علیهنده ادارهٔ کلام ایله تشهیر سلاحه قدر جسارت ایدییور. قسم اولکه اکثریتدر . مرحوم ومغفور اب ذیشانلری شاه طهماسب خان حضرتلرینك

قتلنی ادعا ایله دعوای دمده بولنیور ، معارضلریله سلاح سلاحه مجادله ایلیور . هرنه‌قدر نصایحده بولنلمش واوزرلرینه قوهٔ کافیه سوق ایدیلمشسه‌ده هیچ بر ثمره الده ایدیله‌مدیکی معروضدر هرحالده وقاطبهٔ احوالده امر وفرمان...

والده سلطان حیرت وحدتله

— بوکا نه دیرسکز بقالم ؟ . . عجبا بواختلالك مسبب ومشوقی کیم؟. دیدیککز کبی سائق پریخانمی، یوقسه تشویق مجهولمز اولان بر جهتدن‌می وقوعبولیور؟.

بونی همان آ کلاملیم!. بو نصل شی ؟ . . او جاهل خلق بوکا نصل جسارت ابدییور ! . . بکا نیچون جواب ویرمیورسکز؟ بنی نیچون تسللی ایتمیورسکز ؟ ! .

هانیـا ! . بر چارهٔ عاجل ابراز ایتمدیکز! شمدی طاوق کبی دوشـنیورسکز!. .دمیندن بلبل کبی اوتیوردیکز ! . مراقـدن چیلدیره‌جغم ! . . یا بنم جنـایتم میدانه چیقدی ایسـه او زمان بن نه یاپه‌جغم ؟ . . هر حالده سزده بنم شریك جرمم اولدیغکزی اونوتمیکز ! ! ! .

فرید خان غایت صغوق قانلیقله

تلاش ومراق‌بیورمیکز سلطانم!.. هنوزایشك اساسنه واقف

اولمدق .بو اختلالك تشویق ایله اولدیغی نه معلوم ! . هر حکومتده اولدیغی و بزده ده جریان ایتدیکی کبی شبهه ایله خلقك عصیان ایتمدیکی نره دن بللی؟ . هر حالده تأدیب ایدیلیر اندیشه بیورمکز سلطانم!..

مجید خان

قولکزده بو فکرده یم سلطانم ! . . .

والده سلطان یته آلدانه رق

أوت، أوت.. ایی بولدیکز، مطلقا اویله اوملی!.. شمدی یه قدر برچوق دفعه امثالی کورلدیکی کبی؛ جاهل اهالی یه حکمدارك جسدی کوستریلمدیمی؟.بویله وسوسه یه دوچار اولیور !..
هر نه ایسه ؛ براز متسلی اوله بیلدم . شمدی ایلك وظیفه مز حیدر میرزا خانی بورایه دعوتله وقوع حالی بیلدیروب، باغیلرك ، تأدیب و تنکیلی حقنده ارادهٔ همایون استحصال ایتمکدر!!..

ـ [مجید خان صالونك قپوسنه یقین اوطوردیغندن میرزانك کلدیکنی کورر] ـ

وهمان مجید خان لقردیسنی کسه رك

تشریف شاهانه وقوع بولیور سلطانم !..

﴿ ایکنجی مجلس ﴾

ـ[آرقەدن بندكان برابر كلدیكی حالده حیدرمیرزا صالونه داخل اولور. صالونده كیلرك جملەسی ال پنچه دیوان آیاغه قالقار] ـ

حیدر میرزا كیرر كیرمز عمومه خطاباً

او ماشاه ینه مجلس عقد ایدیلمش ، نه وار؟!...

[دییه كیدوب والدەسنك النی اوپەرك والده سلطانك : ـ عمر همایونك مزداد اولسون شاهم !. ـ دهاسنی آلەرق یواش یواش كیدر یرینه اوطورر . و مابینجیلرده كیدوب خاكپایه یوز سوررلر] .

حیدر میرزا والده سلطـان ومابینجیلره الیله اشـارت ایدرك ـ اوطورك، اوطورك .. ..

[والده سلطان اوطورر، مابینجیلرده یره دیز چوكرلر
حیدر میرزا بعده بندكانه خطاب ایدر]

ـ هایدی كیدك ! . . .

[هپسی کیدر]

سوزینه دوام ایدر

ای نه خبر وار بقالم ؟ . حربدن نه خبر ؟ . . بوراده نه قونو- شیوردیکزها ! ..

والده سلطان

افندم سر عسکردن پك مهم بر کاغد وار ! . مراق ایدوب آچدیروب اوقوتدم . ویلك متأسف اولدم ! . .

حیدر میرزا حیرت وحدتله

او کاغد نه ایمش ؟ . . همده ذات شاهانه‌مه مخصوص کاغدی سز نه حقله آچدیریورسکز ؟ ! .

والده سلطان قورقه‌رق

عفو ایدرسك شاهم ! . .

حیدر میرزا

بر دها تکررینی آرزو ایتم ! . .

والده سلطان

فرمان سزك شاهم ! . .

حیدر میرزا فرید خانه خطاباً

کاغدی اوقویك بقالم نه ایمش ؟ . .

[فرید خان تکرار اوقور]

حیدر میرزا حدتلنه‌رك

بو نصل شی ؟ . . بونلر اختلاله نصل جسارت ایدییور ؟ . . بن بویله شی ایستمم ! . . فرید خان ! . . همان شیمدی سرعسکره بر فرمان کوندر . . بونك اوکنی آلسون یوقسه کندی‌بیلیر ! . اراده ایدییورم !. نصایح ایله اولمزسه؛ ایستدیکی قدر اوزرلرینه قوت کوندرسك !. حتی حربه کونده‌جکی عسکری اورایه سوق ایتسون ! . .

فرید خان قالقه‌رق

فرمان إفندمزك ! . .

[فرمانی تبلیغ ایتمك اوزره کیدر]

والده سلطان مستریحانه

هیچ مراق بیورمیك افندم ! . هردولتك، هرجلوسنده ظهور ایدن بواختلاللر ؛ آرتق وقوعات عادیه میانه داخل اولمشدر !. حائز اهمیت بر وقعه دکل.. مادامکه تأدیبلری حقنده ارادهٔ سنیه‌کز

صدور ایتدی، بونده موجب تحاشی هیچ بر نقطه یوق !. . آنجق بز حربی دوشونه‌لم شاهم ، حربی ! ...

حیدر میرزا غایت نومیدانه

سز نه سویلیورسکز ؟ . . نصل موجب تحاشی دکل ؛ . . شیمدی‌یه قدر بز حکمدارلرك اجرای حکومتنه ، ایفای مقاصدینه مانع اولان خلقك بوکبی اختلاللری دکلیدر ؟ . . اوت . . ملتك حکمداره قارشو اوفق بر اماره‌ٔ عصیان کوسترمسی ؛ . بر چوق بزلره صاریلمش بر آتشپاره‌یی باروتله مالامال برخزینه‌نك‌تا قلبکاهنه یرلشدیرمکه بکزر ! . اولا بزلر آتش آلنجه‌یه قدر اختراق بطی اولور . حالبوکه برده آتش باروته سرایت ایتدیمی تأثیری اوقدر آنی اولورکه ؛ اونك اوکنی آلمق دائرهٔ امکاندن خارج قالیر ! . . باخصوص بوکبی مناسبتسز حاللرك وقوعی بنم کبی بر حکمداره بادیٔ غضب دکلیدر ؟! . .

والده سلطان تسلیت آمیز

اندیشه ایتمه شاهم ! . آتش ، بزلری بیله طوتوشدیرمدن ، باروتك ایچندن چیقاروب آته‌جغز ! . . بوکا امین اولکز افندم

حیدر میرزا نومیدانه

انشاالله ... لکن بزم انشاالله‌ایهمزله ، اونلرك حرکاتنه سکته

كله‌جكمی بقالم ؟ . . طوغریسی سویلمك لامكلیرسه بن براز شبهه ـ لی‌یم ! . . حرب بحثنه كلنجه . . . اوجهت بنی بسبتون داغدار یأس ایدییور . زیرا بزم بوكون حرب‌ایتمك ایچون قوتمزوارمی؟.. قلبمز مریض ؟ . اختلال ایله ، سوء اداره ایله تفسخ ایدییورز؟. خارجاً پك عریانز ؟ . حدودیمزده عسكر ، خزینه‌مزده نقود موجود دكل؟. طوپلایوب جنكه كوندره‌جكمز عسكرده‌هم جاهل، همده نظام وانتظامدن بی‌بهره ! . .

واسفاكه قارشومزده‌كی دولت‌هم بالنسبه زنكین، همده یكیچری، سپاهی نامیله تأسیس وتشكیل ایتدیكی ایكی قسم منتظم عسكره‌مالك. ایشته بونلو ، بكا كوستریور‌كه بزم أیچون یوزده یوز مغلوبیت وار ! .. بو حقیقت پیش امعانمده تجلی ایتدكجه فوق العاده متألم اولیورم ! .. برده بونك اوزرینه كوزمك اوكنده عصیان ایله هرج ومرج اولمش بر ملت كورییورم ! . .

بویله اجرای سلطنت ایتمكدنسه، مدت حیاتمی زندانلرده‌امرار ایتمك بنجه بیك كره مرجحدر! . اوت، قرده‌شم اسماعیل میرزایه غبطه ایدییورم . اوقلعه‌نك برنده محبوس ، فقط امینم كه بنم قدر وجدان عذابنه معروض دكلدر ! . . .

والده سلطان ینه متسلیانه

بو قدر مغلوب تأثر اولمه شاهم! . رازده جریانی، قدرك لطف وعنایتنه براقه‌لم ! . بقالم نه اوله‌جق ؟ ! ..

حیدر میرزا بسبتون مأیوسانه

ذاتاً بالمجبور براقدق ! لکن امین اول‌که بوجهان ، بزی اویله رعد فنا سوروکلیور اوده اویله برکرداب مهلکه آتیورکه ؛ هیچ بر طرفدن چارهٔ خلاص شعشعه‌بار ظهور اولمیور ! .

ایشته ، اوکردابك ایچنده سفینهٔ دولتله فرلداق کبی دونه ، دونه تا قعرنایابنه اینه‌جك ، وبر طاقم اعدامزك دهان فرصتیابنده غائب اولوب کیده‌جکز ! .

اوت، دوربین اولان برنظر، برفکر بونلری کوروب آکلار. ایواه‌که سطح بین اولان انظار ایسه انشااللهلرله اضاعهٔ ایام ایدر طورییر ! ! . . .

ـ [حیدر میرزا بو سوزی سویلرکده ایکن طیشـاریدن مدهش برکورلتی ایله حرب صدالری طویولمغه باشلار] ـ

حیدر میرزا فوق العاده قورقار ودیکرلرندن صورار

ـ بونه؟.. بو ندر؟..

ـ [بو آره‌لق هپسندن فضله والده سلطان قورقاقلق علائمی کوسترر] ـ

اوچنجی مجلس

فرید خان پر تلاش قوشوب کلەرك

مخبر بد پیام اولدیغم ایچون مرحمتکزه التجا ایتـدم، قولکزی عفو بیورك شاهم !..

حیدر میرزا پر استعجال

چابوق سویله ندر نه اولیور؟..

فرید خان براز چکیلەرك دیك بر سسله

شوکتمـآب !.. هویتی مجهول ، خلق محلول اولان بر فرقهٔ عسکریه کلمش ، سرایی محاصره ایله تسلیم طلبنده بولنیور !. بزم طرفدن درحال قپولر سد ایدلدی . وعساکر شاهـانه‌همان مدافعه وضعیتنی آلەرق مهیای هجوم برحالده محافظه‌یه آماده بولنیور !.

حیدر میرزا تیتیرك برسسله

یکی نیچون کلمشلر ؟. مقصدلری ندر ؟ اکلامدیکزمی ؟..

فرید خان

برهیئت منتخبه کوندرمشلر، بزم قوماندانله مکالمه‌ده بولنیورلر!. فرمان بیوریلورسه همان کیدوب وقعه‌یی استمزاج ایله ذات شاهانه‌لرینه عرض ایده‌یم ...

حیدر میرزا

هایدی چابوق آ کلاده کل!.

فرید خان

فرمان افندمزك

ـ [کیدر] ـ

حیدر میرزا اورته‌یه خطاباً

کوردیکزمی؟.. خلقك اختلالی نه‌لره قدر واریور؟. بونلرك تشبثلری اوقدر قویمی که، سرایی بیله تسلیم آلمق جرأتنده بولنیورلر :. . دیمك که بنم بو موقعه حقم یوقمش ، بن برحکمدار ظالمم اویله‌می ؟ . .

ایواه‌که بو ایشك ایچنده یشقه‌جه دائر اولان انتریقه‌لر وار!. زیرا شو ایکی کونلك مدت سلطنتمده بنم ظلممی نه‌دن کشف ایتدیلر ؟ . واه، واه . . . بن ایسه ؛ حالا وطنمی کرداب مهالکدن تخلیص خیال خامیله مست وبیهوش ایدم ! . .

حالبوكه بنم معتمـده ايفـاى خدمت ايدن مـأمورلرم يلانجى چيقديلر ! .

ذات شاهانه‌مه صداقت يمنده بولنان اوحريفلر ، بوكون حفرهٔ مماتى اخضارنده دشمنلرمله همبزم وهمفكر ! . يازق كه بن بو اسراره واقف اولامدم ! ! . .

والده‌سنه خطاباً

بتون امور حصوصـاتمى تمشيتى قبول ايدن سز و سزك كبيلرك صداقتنه اينانمدم! .. مكركه دنياده كندى نفسنه بيله اعتماد ايده‌نك عقلى يوقمش ! . . بيله‌مدم ، بتون اتبـاعه صلاحيت واسعه‌م ، اعتماد تامه‌م واردى . هيهات ! . اونلرك بكا زره قدر محبتى يوقمش ؟ . . انجق مقصدلرى اعلاى مسنددن عبارتمش؟.. نه چاره كندى ايلكمه قامى بولدم !.. بدبختمى چكه‌جكم . آخلافمه‌ده وصايت ايده‌جكم ؛ كيم اولورسه اولسون هميقينينى دائما قهر ايتسون !!..

والده سلطان متسلميانه

شاهم! نيچون بوقدر مغلوب آه وزار اوليورسك؟. سنك ايچون جانى بيله تهلكه‌يه آتمغه آماده بولنان شفقتلى مادرينى دخى صداقتسز لكله اتهام ايدييورسك ! .

يوق، يوق!.. سنك كبى صاحب وجدان وشجيع برحكمداردن بوحاللرك صدورينى آرزو ايتمم ! .

یالکز او امر شرعیه‌یه سرفرو ایتمش عاصیلری ابراز بسالتله تربیه ایتمك ، هرکیم اولورسه اولسون علیهنده بولنان خائنی قهر ایدرك اسفل سافلینه کوندرمنی بکلردم!.

همده نیچون بوقدر دوچار یأس اولیورسك؟.خلق بقالم ، سنك علیهنده‌می عصیان ایتدی ! . حرب بقالم، بزم علیهمزه‌می منجر اوله‌جق ؟ ؟ . آصلا.. او جهته احالهٔ فکر بیله ایتمه ! . چونکه شمدی‌یه قدر هیچ برمیدان وغاده عار انهزامی قبول ایتمین قهرمان عسکریمز هیچ بر زمان مغلوبیته کرفتار اولماز!. بزده؛ هر جنکده غالبیتدن مظفریتلره قوشان اجدادیمزه اثبات وراثتله مستریح البال اولور ! و اونلرك اخلافی اولدیغمزی بو وجهله عالمه ابراز ایدرز ! ! . .

حیدر میرزا

کندینه نه کوزل تسلیلر ایجاد ایدییورسك ! . مدهش بر فورطنه‌نك اولانجه حکمنی اجرا ایتدیکی بر زمانده ساکن بر ساحله چکیلمش کمیجیلره بکزییورسك!.

خارجده بتون قوتیله اجرای احکام ایدن دریایی؛ برباداقده‌کی طورغون صوایله قیاس ایتمك زعم باطلنده بولنیورسك!.. حالبوکه بن.. هر شیئی کوروب آکلادیغم ایچون بونك بسبتون عکسنی

تفکر ایدییورم. ایواه که؛ بزم ایچون فلاکت بروبمزك دینه قدر یاقلاشمشدر.

والده سلطان تبدیل فکرله

نه یاپالم شاهم ؟. اویله‌ده اونسه ؛ قدرك جریاننه ترك موجودیتله بر طرفه چکیلوب منزویانه امرار حیات ایدرز اولمزمی ؟!..

حیدر میرزا

ایشته‌بوقدر!. قادین دکلیسکز؟. همان‌طرفدار صلح‌اولورسکز، سزك ایچون هیچ بر وقعهٔ مؤسفه‌نك اهمیتی یوقدر ، همان اوکاده بر جهت تأویل بولورسکز !.

صالونه بر سرایلی کله‌رك

قوماندان کلیور افندم!.

حیدر میرزا

کلسون !..

ـ [سرایلی کیدر] ـ

دردنجی مجلس

[صالونه؛ فرید خان ایله قوماندان داخل اولورلر . کیدوب تحتی اوپه‌رك آیاقده طوریرلر] ـ

حیدر میرزا قوماندانه خطاباً

ای قوماندان!. بوحالره نه ملاحظات سرد ایده‌جکسك بقالم؟. براز اول ، فرید خان سزك، اختلالجیلر طرفندن کلن بر هیئتله ملاقات ایتدیککزی سویلدی . طبیعی مقصدلرینه واقف اولمشکزدر . بو حرکتلرینك سببی نه ایمش ، نه کبی مطالباتی وارمش ها ؟ .

آ کلات بقالم!. .

قوماندان دیك نسله

اوت شوکتمأب! . طلب مکالمه‌ده بولنان مذکور هیئتی نزدیمه قبول ایتدم. دور ودراز بکا ایضاحاتده بولندیلر. مطالباتك نه کبی موادد‌ن عبارت اولدیغنه طرف شاهانه‌لرندن وکیل صفتیله اطلاع حاصل ایلدم .

حیثیت و حقوق شاهانه‌لرینه ناموافق اولان بو کبی

مطالباتی غیر قابل قبول اولدیغندن کمال حقارتله درحال رد ایلدم. بیلمم. بوحرکت خودسرانه‌مدن طولایی عفو شاهانه‌لرینه مظهر اوله‌جقمی‌یم؟.

حیدر میرزا

سویله، چابوق ایضاح ایت، بو مطالبات نه‌دن عبارتمش ها؟ . . .

قوماندان مکتومانه

برسببدن طولایی حضورهمایونلرنده یالکز اولدیغم حالده عرض معلوماته‌مجبورم. زیرا عرض ایده‌جکم موادك حضورده بولنانلردن بریسنه شدتله علاقه‌سی وار افندم !.

ـ [دیرکن والده سلطانك یوزینه ایمالی برصورتده باقار والده سلطان ایشی آکلادیغندن پر حدت

یومروقلرینی صیقار] ـ

حیدر میرزا اصرار ایدر

سویله، سویله!. حضورده موجب اختراز هیچ کیمسه یوق! همده بن مجرمك دائما حضورمده محاکمه اولدیغنی آرزو ایدرم. سکا ده مساعده ایدییورم، ایضاح ایت!.

قوماندان سوزلك ایستمیه‌رك

افندم!. احترازمك یگانه سببی؛ والده‌سلطان حضرتلری حقنده برطاقم اکاذیب واسنادات غیر لایقه‌ده بولندقلریدر. !.

حیدر میرزا حیرتله

والده سلطانه نه کبی اسناداتده بولنیورلر؟. سرایدن، حتی کندی دائره‌سندن خارجه آیاق آتمیان والده‌سلطانله اونلرك نه کبی علاقه‌سی اوله‌بیلورها ؟..

ایضاح ایت، ایضاح...

قوماندانك صبری قالمیه‌رق

دولتمآب!. بونلر؛ اب شوکتلری شاه طهماسب حضرتلرینك والده سلطان طرفندن تسمیم ایدلدیکنی ادعا، وذات همایونلرینکده اوقانلی تختده اجرای سلطنت ایتدیککزی آتیان ایله مجبوریت الویرمدکجه، بیانه هیچ بر وقت جرأت ایده‌میه‌جکم بهتانده بولنیورلر!..

ـ [بولقردیلری دیکلرکن والده سلطان اصلی یوقمش کبی دائما قهقهه ایله کولر]ـ

[حیدرمیرزا فوق‌العاده حدتلی ومتعجب افکار ایله‌بر والده سلطانه برده دونوب قوماندانه باقار] ـ

وقوماندانه خطاباً باغیره‌رق

بو نصل لقیردی ها ؟ . والده سلطان پدریمی نه جسارتله ، نه واسطه ایله ونه مقصدله قتل ایده‌بیلور ؟ . عجبا او متجاوزلر بونی کوزیله کورسه‌لر اینانیرلرمی؟ طوغریسی‌یا تجاوزك بودرجه‌سنه آرتق تحمل اولنه‌مازا!.

یك اعلی!. سن اوحریفلره نه‌جواب ویردك؟. صاقین‌ها جنایت کوسترمدك یا !.

قوماندان کندندن امین برحالده

جبانت کوسترمك‌ نم کبی برعسکر اوغلی عسکر ایچون ممکنمی شاهم ؟ ! . درحال بو اسناداتی‌ده حقارتله رد ایلدم. وبو تجاوزك حدت شاهانه‌یی جلب ایده‌جکندن بحثله فنا حالده تأدیب ایدیله‌جکلرینی سویلدم . و مطالباتك نه‌لردن عبارت اولدیغنی سؤال ایتدم ! . .

حیدر میرزا عجله ایله

نه‌ایمش بقالم؟..

قوماندان

آصلا قبول، حتی استماع ایدیله‌جك برطلب دکل؛ چونکه ذات شاهانه‌لرینی خلع ایدرك تحته، اسماعیل میرزا خانك اجلاسنی، والده سلطانده اعدامنی التماس ایدییورلر!!..

حیدر میرزا لقردیسنی کسه‌رك

صوص!.. آرتق بوندن فضله شیماریقلق اولماز! . بونلر اختلال فرقه‌سی‌دکل، عادتا برحیدود چته‌سنه بکزییور!. لکن بیلمیورلرکه حفرهٔ فلاکتلرینه کندی آیاقلریله کلدیلر! .. بو خبیثلر کیمش، صورمدکمی؟..

قوماندان

افندم اونی‌ده صوردم . ایچلرنده هیچ امید ایتمدیکم ذوات چیقدی . حتی ایکی کیمسه وارکه بونلرك موجودیتندن بیله امین دکلم ! . بونلرك برنجیسی ، فرقه‌یه ریاست ایدن شمخال خان ؛ ایکنجیسی ، بر آلایه قوماندا ایدن پریخان سلطان حضرتلری !!.

والده سلطان کندی کندینه

نه‌ی.. شمدی هرشی میدانه چیقیور ! براز اول فرید خانك سویلدکلری کسب تحقق ایدییور. ایواه!..

حیدر میرزا فوق‌العاده متعجبانه ومأیوسانه

نصل؟. شمخال خان ، پریخان سلطان ها ! . بریسی فوق‌العاده سودیکم برذات.. دیکریده همشیره‌م اویله‌می؟..

ـ [اللریله یوزینی قپایوب برمدت سکوت ایدر] ـ

خیر بو آصلا واقع اولاماز!. بکا سوکیلی همشیره‌م خیانت ایده‌مز!. آرتق صبرم قالمدی ! .

هایدی کیت، همان نه یاپمق لازمسه یاپ.. اونلری قهر، حقوق شاهانه‌می محافظه ابت!. یوقسه سنیده کبرتیرم ! .

قوماندان محترزانه

فرمان افندمزك . . فخامتمآب ! . ذاتاً بنم ایچون‌ده بشقه بروظیفه قالمدی. کیدوب همان عسکره حرب قوماندا‌سیله وظیفه‌مه ابتدار ایده‌جکم ! . .

ـ [تحتی اوپه‌رك چکیلیر کیدر] ـ

[حربه قرار ویرلدیکی انده والده سلطانده ممنونیت علائمی مشاهده اولنور.]

ـ [طیشاریدن ینه حرب صدالری طویولمغه باشلار] ـ
حیدر میرزا غایت مضطربانه عمومه خطاباً

هایدی آرتق حضورمدن چکیلکز!. فوق العاده مضطربم ! . سکونه محتاجم!. یالکز، بعض یکی وقوعات ظهورنده کلوب بکا معلومات ویریکز!.

والده سلطان یوریمکه باشلایه‌رق

فرمان سزك شاهم ! . . ایشته حضور همایونلرندن دور اولیورز : .

ـ [دییه‌رك قپودن‌چیقار. دیکرلریده تحتی اوپه‌رك والده‌سلطانی تعقیب ایدرلر]

[حیدر میرزا کندی‌کندینه الیله‌یوزی قپالی اولدیغی حالده‌برمدت دوشوندکدن صکره]

آه یاربم ! . جلوهٔ ربانیه‌ك بنیده‌می آغوش عنایتدن آتدی ؟ . دوار فلك سینهٔ بازیچه‌سنه آلدی . لذت حیات سلطنتك اك طاتلی ایامنده بنده دوچار فلاکت اولیورم ! .

بنم بوکبی جزالره شایان مستحق نه کبی جرمم وار یاربم ؟. بن دها بو مدت قصیرهٔ سلطنتده بر معصوملرده ، بر طفل نا محکومم ! .

بودار فناده ؛ هپ فنالر لایق سعادت، ایلریده مستحق عذابمی اوله‌جق؟.

بو دنیانك هیچ بر کونی دیکرینه مطابق کلمیور!. ایکی کون اول نه ایدم؟. محکوم زندان بر شهزاده.. دون نه‌ایدم؟. کائناتی یرندن صارصه‌جق دبدبه‌لی، طنطنه‌لی آلایلرله جالس تخت بر حکمدار.. بوکون نه‌یم؟. ینه او دبدبه‌لی آلایلری یاپان خلقك ناحق یره عتابنه، سوء نظرینه دوچار اولمش طالعسز، بدبخت، شایان مخلوع بر پادشاه!..

آه انسانلری دائما بازیچه ایدن طالع!. بشریتی تخت منقادنده زبون ایدن فلك!. بزی لذائذ حیاتیه‌نك درجات قصواسنده پرستو برمسعود حالنه قویارسك!. عینی زمانده برتهورکله استنادکاهمزی آلتمزدن چکه‌رك، او خضیض پرفلاکتده بارقه‌لرله‌رقابت ایدر. جه‌سنه فناکاه ابدیتك طبقات عادیه‌سنه سقوط ایدرکن بزی تماشایه قویولورسك!!!

ـ [او آره‌لق طیشاریدن ناکهانی حرب صدالرینی طوینجه بردنبره وجودیله تیتریه‌رك باشنی قالدیروب و پارمغیله اوطرفی اشارت ایدرك] ـ

آغلار سسله

باق باق!. ینه بو سس بنی فلاکته دعوت ایدیور. نیجه حکو- متلری؛ یا ساحهٔ مذلت ومحویته ایصال، ویا اسمان مظفریاتده پران

ایدن بوقعقعهٔ مغفر بوکون یری،کوکی ایکلتن صداسیله بکا فلاکت اخطار ایدییور ! .

صوص ، صوص ! . باغیرما . . داخل اولدیغم مذلقه فنایه بن آکاهم !.. برده سن رهبر اولمه!. بوقدر اذیت بکا یتیشیر، هایدی آرتق چکیل کیت !..

بشنجی مجلس

ـ [بوسوزلری سویلمکده ایکن؛ فرید خان غایت مأیوسانه بر طورله کلیر] ـ

اللری کوکسنده کوزلری یرده اولدیغی حالده

شاهم ! جنك اولانجه دهشتیله دوام ایدییور. لکن طالع‌حرب مبدأندنبری چهره‌سنی بر دفعه بزم طرفه چویروب باقمدی!. قلعه قپولرندن اوچنی انقاذ حالنده بیقدقلری حالده عسکریمز دلیرانه مقاومتله تکرار اسکی وضعیتنی قلعه‌یه اعطا ایتدی . نقط اویله مدهش هجوملرده بولنیورلر ، اوقدر دهشتناك صولتلر کوستریورلرکه بونلره : انسان کروهی دکل؛ عادتا بر سوری غضنفران دیه‌جکم کلیور!.

باری فرمان بیورکده.. اونلری عفو شاهانه ایله تلطیف، عطیه‌لر احسانیله طلبلرینی تخفیف ایده‌لم اولمزمی ؟.

حیدر میرزا حدتله

صوص آلچق ! . حضور شاهانه‌مده بو کبی تجاوزده نصل بولنیورسك ؟. مقصدینی بالنسبه ستر ایدرك بکا ایستدکلرینی ویره‌یم دیمکمی ایستیورسك؟. متجاوز! .

فرید خان شاشیره‌رق

فخامتمأب!. آصلا اویله دیمك ایستمدم!..

حیدر میرزا

هایدی طورمه، حضورمدن ییقیل کیت!..

[کیدر]

حیدر میرزا کندی کندینه پشیمان اوله‌رق

فقط بن نه یاپدم؟ . او زواللینك نه قباحتی واردی؟ . کلوب هر خصوصده معلومات ویرمسنی بن اراده ایتمدممی ؟ . کلن فرقه قوی ایمش، افرادی کثیر ایمش او نه یاپسون ؟ . دیمکه ؛ بزم اطرفك مغلوب اوله‌جغنه قناعت حاصل ایتمش !. خلاصه‌مز نقطهٔ

نظرندن بكابو تكليفده بولندی ! .

خير! . بن اونی رنجيده ايتمه‌مليدم ! . سويلدكلرينی عيناً قبول ايتمليدم ! ! . .

آلتنجی مجلس

ـ [مجيد خان قوشاركلير] ـ

بعدالمراسم

شاهم!. آرتق غالبيتدن هيچ بر اميدمز قالمدی عسكرمزك نصفی شهيد ثلثی‌ده طرف غالبه التجا ايتدی !. قلعه‌مزده مقاومت حالی قالمدی ؟. هرطرفی دليك، ده‌شيك . .

قوماندان مقاومتدن هيچ بر فائده الده ايديله‌ميه‌جكنی سويليور ! . چونكه مهماتمز ، ارزاقمز آزالديغندن بزی آچ آچ آولايه‌جقلر ديبور ! . والده سلطانك حالنه مرحمت بيورك، زواللی.. فوق‌العاده مأيوس، بوكون انتحار ايدركن جاريه‌لر تخليص ايلمش!.

حيدر ميرزا آغلار كبی

نه‌يابه‌يم؟. المزده نه وار؟.

مجید خان مسترحمانه

طلب صلح پادشاهم، طلب صلح!.

حیدر میرزا

پك اعلا ؛ . صلح طلب ایده‌لم ، عطیه‌لر احسان ایده‌لم، لکن اونلر بزی بوحاله کتیردکدنصکره مقصدلرندن قولای‌قولای فراغت ایدرلرمی؟..

مجید خان

چالشیرز شاهم؟.

حیدر میرزا

اوحالده کیت، قوماندانه سویله، نه یاپلق لازمسه همان چاره‌سنه باقلك ؟ . .

مجید خان

فرمان‌افندمزك!.

[کیدر]

حیدر میرزا کندی کندینه

ایواه.. کرفتاراولدیغم فلاکتك اك منسی نقاطندن بیله بی‌بهره قالمیورم!..

بوجهانه آصیل اوله‌رق کلدیکم ، بونجه دبدبه ودارات ایچنده پرور شیاب اولدیغم حالده لذتلی حیاتك ادوار کمالنده الك مهلك دقیقه‌لر کچیرییورم!. نیچون؟.. بن بر مخلوق فنامیم؟. یوقسه بیك‌درلو اشکنجه‌لرله، جفالرله هم آغوش اولمق ایچونمی خلق ایدلدم ؟ . آه ، آه . .

بونك سبینه واقفم، خلقه حلم وسکونتله‌معامله‌م بنی‌بودرکه‌لره اسقاط ایتدی ! . .

یومروقلرینی صیقوب عاصیلره خطاباً

آه آلچقلر!. بنی غافل آولادیکز!. هیچ برشیدن معلوماتم یوقکن سزه هیچ برفنالغم اولمامشکن بردنبره سرایمك اطرافنی صاردیکز.. صادق بیلدیکم آدملرمده بکا اهانت ایتدیلر. عسکرم‌آز، سزایسه چوقلقله غلبه ایتدیکز.. آه بکا براز طالع یاور اولسه، برجهتدن قوهٔ معاونه یتیشسه سزه یاپه‌جغمی بیلیرم .

هپکزی بیك درلو اذیتلرله قهر ایدرم ، دنیلر ؟ . . لکن نه یاپه‌یم‌که ، قدر بویله ، حکم ایدییور . آکا منقاد اولمقدن بشقه نه چاره وار؟ .

یدنجی مجلس

ـ [خارجدن مدهش حرب صدالری طویولورکن والده سلطان فرید خان ، مجید خان ، وبر قاچ سرایلی پریشان بر حالده ایچری کیررلر] ـ

والده سلطان شاهك حضورنده دیز چوکه‌رك

شاهم ! . متانتنی محافظه ایت . . اك فنا پیام فلاکتی حاملم . ! ایسترسه‌ك بنی اولدیر ، قارنمی خنجرله ده‌ش ، اوخینی بغرمدن چیقار ، پارچه پارچه ایت !. چونکه ساعت سلطنت اك صوك دقیقه مزی اوریبور! . .

[حیدر میرزا شاشیره‌رق آیاغه قالقار]

ووالده‌سنی قالدیره‌رق

نه سویلیورسك؟.بویله سرأرمکالمه ایله اوغراشه‌جق وقتمزمی؟ کوریبورسك که آرتق درمانم قالمدی! . هیچ برشیئه قدرتم یوق!. ندر ؟ . ینه یکی بر بادرهٔ فلاکته‌می دوچار اولدق ؟ . . نیچون سویله‌میورسك ؟

والده سلطان کوکسنی چکوب خیزلی نفس آله‌رق

اوت شاهم !. آلداندق ! .. عسکریمزه کوکنمشدك. هیهات ! قهرایده‌جکمز حشرات بزی محو و پریشان ایدییور !.. هر یاندن سرایی احاطه ایتدیلر ، حتی بغچه‌یه بیله داخل اولدیلر ، مدافعه ایده‌جك برعسکریمز قالمدی. شو بولندیغمز دقیقه‌ده حیاتك صوك دقیقه‌سنه وداع ایدییورز ! . .

حیدر میرزا فوق‌العاده خوف و هراسی ویأس وحیرتله

نه سویلیورسك ؟ . آرتق انتحاردن بشقه هیچ برچارهٔ نجـات قالمدی اویله‌می ؟ . ایواه دیمکه اولعینلرك خضورمه کیرملرینه ایکی اوچ دقیقه قالدی‌ها ؟ . .

الاریله یوزینی قپایه‌رق

یازق ، یازق ! . تخت وتاجم المدن کیدییور ! . بن شیمدی نه یاپه‌جغم ؟ . .

برآز دوشونه‌رك

آه . . نه‌می یاپه‌جغم ؟ . ایشـته صوك قرارم : اونلر کلمدن انتحار ! . . .

[ایلریلمك ایستر]

والده سلطان ینه آیاقلرینه قپانه‌رق

خیر پادشاهم، خیر!. بزی براقوبده نصل انتحار ایده‌جکسك؟. اولا بزی اولدیر !. اوندنصکره . . .

حیدر میرزا کری چکیله‌رك

سز بنی دوشونوبده چارهٔ نجاتمی بولدیکزمی‌که: بن‌سزی درپیش ایده‌یم ؟ . .

والده سلطان رجا آمیز

خیر شاهم ، خیر ! . سن انتحار ایتمیه‌جکسك ! . بز بورایه کلمدن اول صوك تدبیر خلاصه‌ده توسل ایتدك، ذات شاهانه‌لرینی تخلیص ایچون خصوریکزه کلدك !

حیدر میرزا طوره‌رق

نصل ؟ . . .

والده سلطان

عرض ایده‌یم ! . سرایده بولنان بڭچوان، اشجی ، عربه‌جی مثللو خدمتکارلری تسلیح ایدرك برقسمیله خط مدافعه تشکیل

ایتدك؛ برقسمیده بوراده طیشاریده بکلیور بزی مدافعه ایده‌جك!. وکلن عاصیلر اوراده مشغول ایکن بزده آرقه‌ده صحرایه ناظراولان قپودن فرار ایده‌جکز ! . .

حیدر میرزا قبول ایتمز

بوممکنمی، بزی کورمزلرمی؟. باخصوص بنی کوروب تانیرلرسه!.

والده سلطان

خیر شاهم!. اوطرفده هیچ کیمسه یوق: هم سزی کورسه‌لرده تشخیص ایده‌میه‌جکلر ؛ چونکه ذات شاهانه‌لرینه قادین لباسی تلبیس ایده‌جکز!..

حیدر میرزا حدتله

بونصل اولور؟. برپادشاه هیچ...قادین قیافتنه کیررمی؟. آصلا..اولورم بوکا تشبث ایده‌مم ! . .

والده سلطان تعندله

نه یاپالم شاهم ؟ . بوندنبشقه هیچ بر چارهٔ خلاص یوق . . هم سلامت همایونلری نقطهٔ نظرندن بونی قبول مجبوریدر افندم ! . . .

[حیدر میرزا تصدیقکارانه سکوت ایدرك کندی کندینه]

آه یاربم ! . بنی نه درلو فلا کتلره مستحق کوریبورسك؟ ! .

والده سلطان دونوب سرایلیلردن برینه

هایدی قوش ! . . حاضرلادیغمز او البیسه‌لری بورایه کتیر! . .

سرایلی

پکی افندم ، شمدی کتیریرم ! . .

ـ [دیه قوشه‌رق کیدر]ـ

والده سلطان حیدره خطاباً

شاهم!.. او البیسه‌لرله ستر هویت قابل دکلدر!. بناءً علیه او رسمی اونیفورمه‌کزی چیقاریکز ! . .

دونوب سرایلیلره خطاباً

هایدی قیزلر نه طورییورسکز یاردم ایتسه‌کزه ! .

ـ [سرایلیلر معاونت ایتمکه باشلار]ـ

حیدر میرزا قلنجی النه آلوب

ای ذوالفقار مرصع اولان، سیف زیبا ! . . بوکون ابراز سطوتدن عاجزمیسك ؟ . یوقسه، صاحبنه ایفای معاونتدن وارستهمیسك ؟ . نیچون بو حاللره بیکانه طوریبورسك؟ . بوکونه قدر نیجه حکمدارلره اعلای شان ایتدیردیکك استناد ایلدیکك نیجه پنچۀ جلادانه‌یه دنیا قدر ممالك صیقیشدیردیغك حالده بوکون بر اختفا کاه آرییورسك! . . بکا شمدی‌یه قدر روی ابتسامکله وقورانه بر ادای صلاحیت ویردیکك حالده، بوکون صغوق یوزکله قلبمده درین جرحه‌لر آچیورسك ! . دیمك بمله انسیتك قالمدی. بو قانلی افتراقکله بکا بر لوحۀ مفارقت ترسیم ایدییورسك ؛ یعنی طوغریدن طوغری‌یه دشمنلق اعلان ایدییورسك اویله‌می ؟ . .

او حالده ایکی دشمنك بر محلده تمرکزی جائز دکلدر . . بندن آیریل، قهر اول!. ایشته سکا صوك برضربۀ تحقیر فیرلاتیورم، آل . . . .

ـ [دیه‌رك خیزله یره آتار وصویوتمغه باشلایه‌رق سرایلیلرك معاونتیله البیسه‌سنی چیقارتیر. او آره‌لق سرایلی طیشاریدن بر بوغچه داخلنده دیکر چماشیرلری کتیرر.] ـ

سرایلی والده سلطانه خطاباً

سلطانم امریکزی ایفا ایتدم !..

والده سلطان دونوب باقه‌رق

پکی ... هایدی چابوق کیدیریکز !..

حیدر میرزایه خطاباً

شاهم !. قادین البیسه‌لری کلدی . مساعده ایدکده کیدیره‌لم !...

حیدر میرزا

پك اعلی !. ایشته حاضرم ...

ـ[هپسی یانـنه کیدوب معاونت ایدرك کیدیررلر . و مستوره برقادین حالنه قویارلر]ـ

والده سلطن حیدر میرزا یه خطاباً

آرتق بوراده هیچ بر ایشمز قالمدی شاهم ، بیورك کیده‌لم !... دائما اورته‌مزده بولنکز افندم !...

حیدر میرزا

هایدی کیده‌لم !...

ـ[یوریرکن اتکلری دائما آیاغنه طولاشیر . پك کوچ یوریه‌

بیلیر. بویله‌جه صالوندن چیقمق اوزره قپویه کلیرلر. حیدرمیرزا براز کری‌یه قالیر] ـ

سمایه اللرینی قالدیروب غایت متأثرانه

ای خالق کبریا !.. عظمتنه قائلم ، لکن بکا هیچ بر دلیلنی کوسترمدك ! . . . مبذول اولان مرحمت الهیه‌نی بندن نیچون دریغ ایدییورسك یاربم ؟ . . بن ، دنیایه مسعودانه کلمدمکه ؛ بدبختانه اوله‌یم!. عناصر مسعودیت بشریه ایله بنی هیچ بر وقت برلشدیرمدك ! اوت ، محبوس . . فقط ارکك اوله‌رق دنیایه کلدم ! . معظم برحکمدار.. لکن دشمنلرك ید بی‌آمانه قادین اوله‌رق کیدییورم ! . نیچون؟ بن بویله قهاریت الیمه‌نك الیاف مسمومی بیننده شدر حل ایدییورم ؟ . . .

اللرینی شدتله اطرافه صاللایه‌رق

اطرافدن چکیل ، ای ظالم عفریتلر ! . . چکیلده طریق هدایتده قطع رحل ایده‌یم ! . . آمان یاربی . . . بونلر نه مفسد شیاطین که ؛ نام الهینك عظمتندن‌ده قورقیورلر ! . ایشیتدکجه خوف و هراسه دوچار اولمیورلر ! . .

یوزی هوادە اولدیغی حالده غایت شدتله باغیره‌رق

الله، الله، الله، ای اللهم !. غضب الهینی جلب ایدن مخلوقلر، قولکی آره‌لرینه آلدی، دنیانك الڭ شدید اذا و جفالریله مست و معلول ایدییور ! . بونلری قهر ایلمك، بنیده تخلیص ایتمك ایچون طرف کبریاندن برملکده کوندره‌مزمیسك یاربم ! . .

یوقسه آوازهٔ استمدادیمی استماع ایتمیورمیسك ؟. بوقابلمی ؟. آه .. آرتق هیچ بر امیدم قالمدی ! . ایشته ؛ عدوانك قتالکاهنه مظلوم اوله‌رق کیدییورم ! . فقط، ای ربم ! . بیلمش اول که یارین محکمهٔ کبراده حضور الهینه هر درلو محکومیت دنیویدن، مجرمیت فانیدن مبرا اوله‌رق کیره‌جکم ! ..

آلنم آق، صدقم پاك اوله‌جق ؛ . بلکه بوراده کورمدیکم سعادت اوراده فضله فضله اعطا ایدیله‌جك ! . ایشته دنیانك بتون سرائرینه شیمدی کسب اطلاع ایدییورم ! . نه یاپه‌یم که حالت نزعده‌یم ! . .

احفادیمه وصایت ایدرم ... نه اولورسه اولسون کیمسه‌یه اعتماد ایتمه ! . دنیایه صاحب صداقت نامیله کلن هر فرد بر موقع قاپدقدنصکره نهایتده سنك دشمنك اوله‌رق کسوهٔ فخامتله کبرمشدر!.. چوق عسکره کوکنمه ! دنیا قوریلدی قوریلالی، نیجه شهرتلی

قوماندانلر ؟. قوۀ بازولری سایه‌سنده‌صرتلری یره کلمه‌مشکن، میدان حربده وجودلری آل قانلر ایچنده پویان اولمشدر ! . .

نیجه عظمتلی اردولر ، عسکرینك کثرتی سلاحنك انتظامیله اوکنه کلن ممالکی قاصوب قاووره‌رق ، بتون کائناته حیرترس عقول ، بتون بشریته ایراث خوف وملول ایدرکن چارپیشمه‌یه بیله تنزل ایتمدیکی برآوج قوۀ قلیلهٔ لشکرانك اوکنده تاب آور مقاومت اوله‌میه‌رق وتلمکیلرکبی قاچه‌رق محو ومضمحل اولمشدر !.

نیجه آغنیای مشهوره؛ ثروت موجوده‌لرینك حسابنی تصنیفدن مستنکف ایکن ، بر ناپاره‌دن بیله عاجز قالدیغی دمده ؛ مستخدمینندن الك حقیر برفردك اعانه‌سنه محتاج قالمشدر ! . .

ایشته . . خلاصةً بیان ایدرمکه ؛ . دبدبهٔ ثروت و سامان ، طنطنهٔ موقت زمانه بکزر برمرأیدر ! ! . . .

والده سلطان باغیرر

شاهم ! . . بیهوده اضاعهٔ اوقاتده نه معنا وار ؟ . صکره بزی ، بوراده دردست ایده‌جکلر ! . هایدی بیورك قاچه‌لم ! . . .

حیدر میرزا اویقودن اویانمش کبی دونه‌رك

اوت والده؟ اوت ! . هایدی کیده‌لم . . .

کیدرکن آرقه‌سنه دونوب باقه‌رق

ایشته . . عارفراری ارتکاب ایدن مجرملر بویله ، قاچه‌جق فاره دلیکی آرارلر ! . . .

ـ [دییوب قپودن چیقار . دیکرلریده اونی تعقیب ایدرلر] ـ

ـ پرده اینر . . .

اوچنجی پرده

برنجی مجلس

ـ [سرایك بغچه‌سنده . آرقه طرفده خارجه آچیلان قلعه شکلنده‌کی قپونك داخلی . . . قپودن چیقمق اوزره محافظلریله برابر هیئت سابقهٔ فراریه‌نك کلیشی ..
او آره‌لق تلاشله نریمان قپودن ایچری
کیرر] ـ .

والده سلطان بردنبره حیرتله

وای؟ . نریمان سلطان سز بوراده نه‌آرایورسکز؟ .. وظیفه‌کز، پدریکز شمخال خان نامنه ایفای ترصدمی ؟ ! . .

نریمان شدتله ردّ ایدرك

آصلا ! . . بویله بر دنائتی ارتکاب ایتمیه‌جکمی ، حیدر میرزا خان حضرتلرینك سلامتی نامنه سزی تأمین ایدرم ! . اوت پدرم بوحرکتیله ایفای حمیت ایدییور ، بن ایسه مأیوسم ! . .

زیرا نقاط جاذبه بیننده معلقده قالمش بر مادهٔ مجذوبه بکزییورم . پدرمك افعالندن بن نیچون مسئول اوله‌یم ؟ ! . .

والده سلطان آ کلامیه‌رق

نه دیمك ایستیورسکز آ کلامدم ! . .

نریمان ایچنی چکه‌رك

آه . . آ کلامدیگزمی؟. بونده آ کلامیه‌جق نه وار؟..بن برمادهٔ مجذوبم دیدم . . چونکه طرفیندن بری پدرم ایسه ، دیکریده عاشقمدر ! . .

والده سلطان بسبتون آکلامیه‌رق

نه سویلیورسك قیزم ؟. عقلینیمی غائب ایدییورسك ؟ ! .

نریمان

خیر ! . عقلمی غائب ایتمیورم ، بلکه افشای حقیقت ایدییورم سلطانم ! . .

والده سلطان

اونه دیمك ؟ . .

نریمان

زیرا حیدر میرزا خانه پرستش ایدییورم!. ایشته او پرستشله...

ـ[دیمکه قالمدن حیدر صبر ایده‌میه‌رك آتیلوب لقیردی‌سو یلمك ایسترسه‌ده موفق‌اوله‌مز]ـ .

والده سلطان حیدری چکوب غایت یواش

شاهم نه یاپیورسك ؟. بوراده بزی بسبتون اله‌می ویره‌جکسك؟. سن صوص ! ..

ـ[حیدر طورور]ـ

نریمان دوام ایدر

اوت ، اوپرستشله‌بویله‌زمانده‌بوراده‌اثبات‌وجودایدییورم،اثبات وجودمله پدریمه اهانت ایتمش بولنیورم . اهانتمله ، حیدر میرزا خان حضرتلرینه‌ابرازصداقت ایدییورم . . صداقتمله بو جانمی آکا فدا و سپر اتخاذ ایلیورم ! . .

والده سلطان نریمانك سوزینی کسر

قیزم ! . شو سوزلرك اظهـار معصومیتدن بشقه برشیئه حمل اولنه‌ماز ! . بویله ، بزم قان آغلادیغمز بر دمده اعلان عشقك صره‌سیمی ؟ . باخصوص بر حکمداره قارشو ! . . .

شو خالنی حیدر میرزا ایشیده‌جك اولورسه ؛ کیم بیلیر نه قدر محزون ورنجیده خاطر اولور ؟ .. هم بویله برزمانده ، ایکی محارب عسکر بیننده کندینی کیمسه‌یه کوسترمدن بورایه نصل کله‌بیلدك ؟.. ایشته بو نقطه‌ده بزم ایچون جای شبهه‌در قیزم !..

نریمان صفوت قلبله

پك قولای ، هیچ صعوبت حسی ایتمدن سلطانم ! . صباحلین پدریمك کتبخانه‌سنده بر کتاب تحری ایدرکن المه برکاغد کچدی . سوق طبیعیله مذکور ورقپاره‌یی تدقیقه قویولدم . حالبوکه، پدرمك ترتیب ایلدیکی محاصره پلاننك مسوده‌سی ایمش ! . او پلانده کوردمکه ؛ سرایك اوچ جبهه‌سی محاصره ایدلدیکی حالده‌ هر نصلسه بو قپو فراموش ایدیلمش ! . درحال بو فرصتدن استفاده وقپودن ایچری دخول ایده‌بیله‌جکمی تیقن ایدرك یوله‌روان اولدم !.

بورایه یارم ساعتلك بر مسافه‌یه قدر عربه ایله ، اورادن بورایه قدرده ؛. آغاچلر آره‌سنده کیزلنه‌رك ، چالیلردن آتلایه‌رق کندیمی کوسترمه‌دن کلدم ! . ایشته سلطانم بونده جای شبهه هیچ بر نقطه یوق ! . .

سزه کلنجه .. سزك حالکز بنی شبهه‌یه دوشوردی !. سز بویله غایت تجیب برحال ایله نره‌یه کیدییورسکز ؟ . . بن بوکا پك تعجب

ایتدم!. هم شیمدی حیدر میرزا خان حضرتلری نره‌ده بولنیورلر؟ . سرایك داخلنده‌می ، یوقسه میدان حربده‌می؟ ! . موفقیت عجبا سزده‌می ، یوقسه پدرمك طرفنده‌می سلطانم ؟ ! .

والده سلطان صاقلامیه‌رق

سنك هیچ برشیئدن خبرك یوقمی نریمان ؟ . بز پدرنك عسکرینه مغلوب اولدق! . ایشته بوراده بولونشمزك سببیده اودر . . برسورو فلاکتی حامل بر هیئت فراری‌یه‌یز ! . . سرایی ترك وحیدر میرزا خانه قادین لباسی الباس ایله اوزاقلره تباعده مجبور قالدق ! . . آه . . . ایشته بلکه برساعت صکره بوحشمتلی سرایمز خاك ایله یکسان، و بایقوشلره برمأمن ویران اوله‌جقدر ! . .

نریمان حیدره دقتله باقوب ثانیه‌رق

نصل ؟ . حیدر میرزا خانه قادین لباسی اویله‌می ؟ . دیمککه بن دمیندنبری اونك حضورنده بولنیورم ؟ . .

ـ [دییه‌رك قوشوب آیاقلرینه قپانمق ایستدیسه‌ده حیدر النی نریمانك كوكسنه طیایوب بو حالنی منع ایدر] ـ

نریمان كری چکیله‌رك مأیوسانه

هیهـات ! . بن ایسه ، حضور شـاهانه‌لرنده روکردان عبودیت سعادتنه نائلیتله بکام اوله‌جغم ظن ایتمشدم..حالبوکه‌او درلو تهنیتدن‌ده محروم و مغدورم ! . .

والده سلطان ینه لقیردیسنی کسرك

قیزم ! . بزی فضله اشغال ایتمه . . برآن اول شورادن اوزاقلا ـ شه‌لمده‌حیدر میرزا خانیده تخلیص ایتمش اوله‌لم!. سن نه‌یاپه‌جقسك، بزدن آیریله‌جقمسك قیزم ؟ . .

نریمان شدتله رد ایدرك

نصل افندم ؟ . بوراده قالمقمی ؟ . سزدن آییریلمقمی؟ بن بورایه حسرتمیم ؟ . بویله برزمانده ذات شاهانه‌دن بردقیقه مباعدت ایدر ـ می‌یم ؟ . البته سزکله برابر کله‌جکم ! . همده سلامت شـاهانه‌یی تأمینه اولانجه قوتمله صرف مساعی ایده‌جکم !. ظن ایدرمکه بو تکلیفمه ممانعت ایتمزسکز دکلی سلطانم؟!. همده هیچ وقت‌کچیرمیه‌لم؛ برآن اول شورادن چیقوب اوزاقلاشه‌لم افندم ! . .

والده سلطان براز یوریمکه باشلایه‌رق

اوت ، اوت . . هایدی برآن اول اوزاقلاشه‌لم ! . .

ـ [دییه‌رك یوریدی . و دیكرلریده اونی تعقیب ایله قپودن چیقمق اوزره ایكن والده سلطان اوزاقدن برغلبه‌لغك قوشه‌رق كلمكده اولدیغنی كورر] ـ

درحال كری دونه‌رك

آمان ، كری دونك ! . كوزوكمیه‌لم . . اوزاقـدن بر چوق عسـكر كلیور ! . دیمككه بوراسنیده خبر آلدیلر . . چابوق ، هر بریمز بر طرفه كیزله‌نه‌لم ! . .

عسكرلر سزده هایدی لازمكلن مدافعه‌یی اجرا ایدك ! . .

ـ [دیدی . هپسی بر طرفه قاچه‌رق صاقلاندیلر . عسكرلرده قپونك طیشاریسنه قوشه‌رق پوصو طوتدیلر . یالكز نریمان ایله حیدر میرزا اورته‌ده قالدیلر] ـ .

حیدر میرزا كندی كندینه

آمان یاربم ! . آرتق هیچ بر جهتدن امید خلاص قالمدی . . ایواه ! براز صكره هپمزك حیاتنه خاتمه ویره‌جكلر ! .

نریمان حیدرك آیاقلرینه قپانه‌رق

هایدی شـاهم ، هایدی . . شـورایه كیزله‌نكز ، قلبكزه هیچ بر قورقو كتیرمیكز ! .

حیدر مصرانه

خیر ! . بن بوراده طوره‌جغم ! . آرتق اونلره‌قارشو بوندن فضله عار جبانت کوسترمیه‌جکم ! .

نریمان یالوارير

شاهم ! . باری بزه مرحمت بیورك ! . .

ـ [بو آره‌لق قپوده‌کی محافظ عسکرلرله کلنلر آره‌سنده سلاح تعاطیسی ایشیدیلیر] ـ

حیدر رد ایدر

نه . . هایدی سن صاقلان ، بکا قاریشمه، ایشته اوقدر!..

نریمان فصله اصرار ایده‌مز

یکی شاهم ! . او حالده بکاده بوراده طورمقلغمه مساعده بیورك ! . .

ـ [برمدت سکونتله طوررلر] ـ

ایکنجی مجلس

ـ [براز صکره سلاح سسی کسیلیر . محافظلرك ایچری قاچیشدیغی کوریلور و قپونك خارجندن پریخانك عسکره اعطا ایتدیکی (قپودن ایچری هجوم ، آرش..) قوماندا‌سی‌ایشیدیلیر. کلن عسکرك سلاح شاقیردیسیله ، الله الله آوازه‌سی اسمانه چیقار . و پریخان عسکرك اوکنده اسب سوار اولدیغی وقلنج النده بولندیغی حالده ایچری هجوم ایدر وراست کلدکلرینه قلنج ایله اورمغه باشلارلر] ـ

حیدر میرزا نریمانه باغیرر

هایدی نریمان ! . سن کیزلن ، ایشته کلدیلر . . هایدی آرتق بوراده طورمه دییورم سکا ! . .

ـ [دیمکده ایکن هجوم ایدن عسکرلردن برینك قضارا اوردیغی قلنجله (آه قرده‌شم پریخان !) نداسیله یره یوارلانیر .. دیکرعسکرلرده‌اختفا‌ایدنلری برر برر چیقاروب‌میدانه کتیررلر]ـ

حیدر دوشدیکی‌یرده بر از طوغریله‌رق غایت‌مؤثر برصدا ایله

یاربم ! . اطرافمه چوکن بو ظلام قسوت ندر ؟ .. باران ظفر

حالامی اونلرك طرفنه یاغیور ؟ . . اوف . . . وجودمك هر بر طرفنی بر آغری قاپلادی ، عجبا ما فوق سرمده باد اجلمی وزان ایدییور ؟ . آمان . . . خنجره‌م طیقاندی، خرخرهٔموت لقردی سویلکلکمه مانع اولیور ! . باصره‌مه بر بطائت عارض اولدی ، اطرافمی بردرلو کورمك نصیب اولمیور ! ! ! .

البسه‌سنه باقوب قانلری کوره‌رك

بو قانلر نه ؟ . یوقسه بدنم جامهٔخون فرایله‌می تزیین ایدلدی؟. شمدی اکلادم ، دیمك که اوریلدم ! . ئه‌ه . . . ایشته آرتق بنده بر حکمدار دکل ، انجق فراش احتضاره دوشن بدبخت بر مخلوق اولدیم دکلمی؟ . . .

یتیش ای امید ، یتیش ! . سن نوع بشره دائما شتابان بر خندهٔ تسلیسك ! . سنی تماشا ایدن هر کریه‌ناك نظر مسرور اولور ! یتیش ، یتیشده بنده عرض ابتسامکله خنده‌ناك اوله‌یم ؟ . یوارلاندیغم شو خاك مذلتده بو قیرمزی جامه‌لر بکا قانله ملمع بر کفن اولمسون ! . . .

آه . . . بن حالا کندی کندیمی تسلیه ایتمکه چبالیورم . حالبوکه اولانجه ارادهٔقدرتم ملك‌الموتك قبضهٔ تسخیرینه کچمشدر!. بن ایسه؛ حالا مقدراتمی آغاجلرده حزین حزین اوتن قوشجغزلرك

سعادتیله قیاس ایدییورم ! .

هیهات ! . . . بنم لذائذ حیاتیه ایله مالامال اولان روحنواز باد نعیم چوقدن سکونت بولمش ، اوزریمه کلن موت صرصرك آجی قرالتیسیله آفتاب شوکتم کرفتار حسوف اولمشدر ! . .

ـ [او آره‌لق بر بایقوش کله‌رك آجی آجی اوتر] ـ

حیدر کوزلرینی مدهش صورتده آچوب باقه‌رق

او نه ؟ . . ای منادیٔ فلاکت اولان شیطان قلقلی مخلوق ! . بنی قرا کلق مزاره‌می دعوت ایدییورسك ! . . بیلیورم ، ذاتاً نه فنا خدمتله موظف اولدیغنی چوقدن بیلیرم ! . او مهم فغانکله بکا ؛ اهویهٔ ماتممی تغنی ایدییورسك ؟ . یوقسه بو عرصهٔ فنادە تسلیم جان ایتمکلکم ایچون تنظیم ایدلمش بر دعوتنامهٔ ماتممی قرائت ایلیورسك ؟ . اکر اویله ایسه سویله ؟ . نیچون وقفه‌کیر صمت وسکون اولیورسك ؟ . باغیر ، چاغیر . . بنم بی‌کناه روحمی قبض ایتمکه مأمور اولدیغنی بتون کائناته اوکرت ، ثقیل صدا کله اعلان ایت ! . تشریحه هیچ حاجت یوق ! . ایشته بو ملعبهٔ فلاکتده تسلیم روح ایدییورم ! .

اوت ، اوت . . هیچ قوتم قالمدی . وجودم سراپا رعشه‌دار ، خزینهٔ فکرم تارمار اولدی . . . جملهٔ شیرانه‌م ، بیوك بازیچهٔ

تصـوراتم خراب ، بازوی قدرتم ضعفه انقلاب ایلدی . . بنی آغوش نازنیننه آلان ایکی کونلك صحنهٔ اقبال انهدام ، امید استقبال کبی خام خیالات ایله ایتدیکم اشتغال عدم انسـجامه اوغرادی. .

الیله بوغازینی طوتەرق قیصیق بر سسله

ایشته بوغازمده طیقانیور ؟ آه . . ایشته حیاتەصوكوداع... الوداع آلچق دنیا الوداع . . . الله الله الله . . .

ـ [دییوب یره دوشدی] ـ

ـ [نریمانده بونك اوزرینه دهشـتلی بر چیغلق قوپارەرق کندینی آتوب واویلایه باشلادی . عسـکرلر هر نه قدر نریمانی قالدیرمق ایستدیلرسەده موفق اولامدیلر] ـ

پریخان عسکرلره خطاباً

براقك ، زورلامیك باقەلم ! . . مقتولك یوزینی آچکده کورەلم ، باقەلم کیممش ؟ . . .

ـ [دییوب بارکیردن آتلار . وحیدرك یاننه کلیر . یوزی آچیلان حیدری کوروب طـانیینجه اوده بر چیغلق قوپارارق

اوستنه ییقیلیر . وواویلایه باشلار . والده سلطانده بر طرفده متمادیاً آغلار] ـ

پریخان متصل

آه قردەشم ! . . سکا بن قاتللك ایتدم اویله‌می ؟ . ایواه ...

کذا نریمانده متصل

آه سوکیلم ! . . کوزمك اوکنده سنی اولدیردیلر . . بن‌ایسه حالا یشایورم ! . .

ـ [دییه ایکیسیده بر چوق فریاد و فغان ایدرلر . پریخان اك بیوك فلاکت آننده اعتدال دمنی محافظه ایتمکه چالیشان متین بر آدم طوریله باشنی قالدیروب یواش یواش طوغریلور]

اطرافه کوز کزدیره‌رك

آمان یاربم ! . . . شو مدت قصیره ظرفنده بزه عارض اولان بو بادرهٔ عظما ندر ؟ . عجبا مجموعهٔ بشریتده بونك بر مثلی دها کوریلمشمیدر ؟ . . کیممز ؛ داعیهٔ سلطنتله ، بعضیمز ؛ سائقهٔ حمیتله بو درده کرفتار اولدق ! . یامیاملر کبی یکدیکریمزی افنا ایدییورز . . شو اوچ درت کون ایچنده ایشلدیکمز جنایتلر ؛ دنیایی وجود خباثت آلودیله لکه‌لمك ، انسانلری ظلمات عدیده

ایله ایکلتمك اوزره خلق ایدیلمش ماضیده‌کی بر طاقم ظالم ، خونخوار حکمدارانك آثار دنائتیله رقابت ایدییور ! . .

کیمز ، خرص شهرتله زوجنی اولدیرییور ، نجل نجیبنی بیله قتله تشبث ایدییور . . بعضیلریمز ؛ اونی منعه قیام قصدیله برچوق جانلری افنا ، حتی قرده‌شنی بیله شهید ایدییور ! . بوندن دها بیوك نه فلاکت اوله‌بیلور ؟ ! . .

نریمانی کوستره‌رك

هله شو بد بخت ، بیچاره قیزه باقك ! . آرتق اونکچون یشامق ممکنمی ؟ . ایشته . . کوزینك اوکنده اولدیریلن عاشقنك آغوشنه آتلمش ، فریاد وفغانیله صاچلرینی یوله‌رق بر آن اول آکا قاووشمق اوزره چبالیور ! . آه ، آه . . بوراده شمخال خان اولسه‌ده بنی وقیزینی براز تسلی ایتسه ؛ بزی بو دام‌دیجورمذلتدن تخلیص ایلسه . . . .

ـ [الیله یوزینی قپایوب براز دوشنور] ـ

لکن ، بن نه یاپیورم ؟ . بویله بر زمانده اعتدال دمیی غائب ایتمك بکا یاقیشیرمی ؟ . کندیمی طوپلامالی ، عسکره نه‌امر ویرمك لازمسه اونی همان اعطا ایتملی‌یم ! . قرده‌شم شهید اولدیسه ؛

وطنك سلامتی یولنده شهید اولدی . بنده او سائقهٔ یأسله متانتمی محو ایتمك بو مهم دقیقه‌ده موافقمی ؟ . .

البته خیر ! . ایشته هر شیئی اونودییورم . . وظیفه‌م نه‌ایسه همان اونی یاپملی‌یم ! . .

ـ [دییه آیاغه قالقوب الی قلنجنك قبضه‌سنده اولدیغی حالده بر قوماندان طوریله] ـ

عسکره خطاباً والده سلطانی کوستره‌رك

بکا باقك اولادلرم ! . هایدی . . بو لعین قاری‌یی مقتله کتوروب اعدام ایدیکز ! . .

دیکرلرینی کوستره‌رك

بو آلچقلریده کتورك ، زندانك اك تنها بر کوشه‌سنه آتك ! . .

حیدر میرزایی کوستره‌رك

بو زواللی جنازه‌یی‌ده سرایه کتورك ، یارین تدفین مراسمنی هپ برابر اجرا ایدرز ! . .

نریمانی کوستره‌رك

بو بیچاره قیزجغزیده پدری شمخال خانك نزدینه کتورك ! . . باقك بایلمش . . . اوندنصکره بورایه کلین . . قرده‌شمك محبوس

اولدیغی قلعه‌یه کیدوب حکمدارلغنی اعلان ایده‌جکز ! . هایدی آرش . . . .

ـ [عسکرلر همان یرندن فیرلار . ایکیشر عسکر متهملری طوتوب کتورور] ـ

پریخان والده سلطانی کتیرن عسکرلره باغیرر

یوق ، یوق ! . او قاتل قاری‌یی براز براقـك ! . اوندن صوراجغم حسابلر وار ، بورایه کتیریکز ! . . .

ـ [ایکی عسکر والده سلطانی کتیردر . والده سلطان ایکی النی کندلیوب چنه سنه اسناد ایله سوکلوم پوکلوم کلدی] ـ

پریخان قلنجنه طیانوب بر آیاغی ایلرووده اولدیغی حالده

کل بقـالم ، قاتل قاری ! . . . نیچون بو قـدر ، بیکناهلره مخصوص اطوار طاقینیورسك ؟ . اجرای دنائتده بو قورقو هیچ خاطرینه کلمدی دکلمی ؟ .

فقط امین اول که ؛ بن ایجه بیلیورم . . پدریمی سـن تسمیم ایتدك ! . عائلهٔ سلطنتی پریشـان ایده‌جك جنـایاتی سـن تصمیم ایتـدك ! . قرده‌شمك شهادتنه سببیت سـن ویردك ! . بو قدر عسـکر سنك سببنه شهید اولدی ! . اوت . . بو خباثتك ، بو جنایاتك یکانه مرتبی سـنك اولدیغنه دینم قدر ایمانم وار ! . . .

لکن بن ، بر مجرمه محاکمه‌سز اعدام حکمی ویره‌جك قدر خائن دکلم ، هر خصوصده سکا سربستیت کامله ویریبورم ، عیناً حضور حاکمده ایمشسـك کبی اعتراف جرم ایت ، انکاره هیچده محل یوق ! ! . .

والده سلطان آیاقلرینه قپانه‌رق

بنی عفو ایت سلطانم ! . بن بر دنی یم ! ! . .

پریخان یقه‌سندن طوتوب شدتله آیاغه قالدیرر

قالق آلچق ! . اعتراف جرم ایت . . سـن بر قاتلسـك ؟ . عفونی بنم کبی عاجز بر قولدن دکل ، جناب حقدن رجا ایت !..

والده سلطان آیاغه قالقه‌رق

آه . . اوت سـلطانم ! . بنـده انکار دکل ، اعتراف جرم ایده‌جکم ! . حضوریکـزده متهم اوله‌رق بولنیورم ، اونکچون یوزم یوقاری‌قالقمیور ! . اوت . . بونلرك هپسنه بن سبب اولدم !.. شاه طهماسبی بن اولدیرتدم ! . . عائلهٔ سلطنتی بن محو ایتدیره‌جکدم ! . . حیدر میرزایی سزه قارشو عسکر سـوق ایدوب ، بر چوق خانمانك هبـا ایدلمسنه بن اقنـاع ایتدم ! . . اك صکره فراریده بن تکلیف ایتدم ! . . چونکه . . بر طرفه چکیلوب خلقی اغفـال ایله تکرار ادعای سـلطنته حقمز واردی ! . . .

ایشته . . بو جنایاتك هپسنی بن یاپدم ! . . بن بر جانی‌یم ! . لکن وجداناً هیچ مضطرب دکلم ! . زیرا بر سبب وارکه وجدانم بونلرك هپسنی عفو ایدر سلطانم ! . .

پریخان

او ندر ؟ . . .

والده سلطان

او شوکه . ! بونلری اجرادن بنی منع ایده‌جك نه کبی موانع اوله‌بیلوردی ؟ . . وطن ، ملیت محبتیمی ؟ . بونلرك هیچ بری بنده یوق ، و اولاماز ! . بو یر ، وطنم ، سزده ملتم دکلسکز!.. حمیت ، صداقتمی ؟ . . اولکیلر اولمه‌ینجه بونلر نصل اولور؟. جنایتدن احترازمی ؟ . . اونیده ؛ شهرت ، و اقبال تحصیله درخاطر بیله ایتمدم ! . . و ایلك جنایتی ایشلدکدنصکره کوزلرم خون قتال ایله بویاندی ! . .

ایشته سلطانم . . بن بر جهتدن بیکناه ، برطرفدنده اعدامه لایق بر متهمم ! . . قرار سزه راجعدر . مجرملرك صوك دمنده‌کی وظائفه عائد اولان وصایته ایسه هیچ لزوم یوق ! . چونکه بن بو مملکتده بر فرد منفردم ! . .

پریخان حکم اعدامی ویرن حاکملر کبی

ایشته بنده ؛ بو نقطهٔ نظردن سنی اتهام ایدییورم ! . سن . . اولا وثائق عدیده ، ثانیاً اعتراف جرمیله قتله لایق مدهش بر قاتل ، بر یامیامسك ! . . سنك کبی وطنندن جدا دوشمش بیکانه‌لره دیار آخرده بر موقع تأمین ایدنلره‌ده لعنت اولسون ! . .
سنك کبی اجنبی بر قادیندن وطنپرورلك امید ایدلمزدی‌یا ! . البته بویله جنایت ، رزالت بکلنیر ! . . .

عسکرلره خطاباً

هایدی ؛ بو قادینی مقتله کتوروب درحال اعدام ایدیکز !..

ـ [عسکرلرك پیشندن والده سلطان بر متهم وضعیتیله کیدر . وبر مدت بویله کچر] ـ

پریخان وظیفه‌لرینی بیتیروب طوپلانان عسکرلره خطاباً

ئه . . اولادلرم ! . . عهده‌مزه ترتب ایدن برنجی وظیفه‌یی ایفا ایتدك ، شمدی ایش ایکنجی یه قالدی . . اوده ؛ قلعه‌ده محبوس اولان ولیعهد سلطنت اسماعیل میرزا خانی تخلیص ایله حکمدارلغنی اعلان ایتمك ! . . بو سفرده بنمله برابر هر درلو مهالکه کوکس وره‌جککزه یمین ایدرمیسکز ؟ . . .

عسکر هپ بردن

های ، های . . والله و بالله . . یوز بیك کره ! . . .

پریخان

تشکر ایدرم ! . او حالده آرتق بوراده دورمیالم ! . درحال وظیفه‌مزه باشنه قوشالم ! . . بارکیریمی شو طرفه چکیکنز ! . .

ـ [چکرلر] ـ

بارکیره بینوب بر وضعیت عسکریه ایله

حاضر اول ! . . .

ـ [هپسی بارکیرك پیشنده صف تشکیل ایدرلر] ـ

پریخان

آرش ! . . .

ـ [دیپوب بارکیری یوریتور . عسکرلرده بر مشیت عسکریه ایله اونی تعقیب ایدر] ـ

— اورته‌ده پرده اینر —

— یکی منظره —

برنجی مجلس

ـ [شاه طهماسبك ایکنجی اوغلی ، پریخانك برادری اسماعیل میرزانك محبوس اولدیغی قلعه‌نك داخلی . . اورته‌ده خارجه ناظر بر قلعه قپوسی وار . . قپوده سلاحلی بر نوبتجی بکلر . . صاغ طرفده‌کی اوطه‌لرك برندن اسماعیل میرزا غایت پریشان و ملولانه بر طورله چیقار] ـ

کندی کندینه اطرافه متحیرانه باقه‌رق

ینه او الیم حال ! . . . ینه بو زندان ! . . ینه او قاره کونلر ! . . ینه او بر پارچه قوری اتمك ! . . .

نوبتجی یه دونوب باقه‌رق

اوت ، ینه او نوبتجی ! . .

تمام بورایه حبس ایدیله‌لی اون سکز سنه اولیور . هیچ بر کون بو احوال تبدل ایتمدی . . بنی تعذیب ایدن وقایع حالنده تکرر ایدوب طوریور ! . کائناتك بیله انتظام حرکاتنه خلل کلدیکی ،

دنیانك هیچ بر وقعه‌سی دیگرینه اویمدیغی ، عقللره حیرت ویرن او صاحب فنون عقلانك بر ایجاده ، بیك اختراع علاوه ایلدیکی بو دمده ؛ بزم بو قلعه حیاتنك شیرازهٔ اطرادینه بر نقصان طاری اولمدی ! . .

آه ، آه . . . بن نه قدر بدبخت بر انسانمشم ؟ . . خانزاده اوله‌رق تولد ایتدیگم حالده ، بو کون زندان ایچنده محکوم ممات زنجیر بند بر مخلوقه بکزیبورم . .

کندی صلبندن کلدیگم حالده شمدی‌یه قدر بکا هیچ بر علاقهٔ ابوت دکل بر قرابت علائمی بیله ابراز ایتمین ، بالعکس زندانلرده ایکلتن صاحب‌سلطنت پدرم شاه‌طهماسبك بی‌آمان بر دشمنی‌ایدم ! . . ـ دون عسکرلردن آلدیغم خبرلره نظراً پدرم وفات ایتمش ، آنیده برادرم‌حیدر میرزا استخلاف‌ایتمش ـ دیمك شمدیده برادرمك عذابنی چکمکه محکوم بر محبوس بیکناه اولدم ! . . هیهات ! . . مصطبهٔ سلطنتده یکانه رقیبی بن اولدیغم حالده عجبا بنی بر حیات براقیرمی ؟ . آصلا . . . ایلك‌اجرا آتی بنی محو ایتمك‌اوله‌جقدر ! . اوکا قطعیاً امینم ! . . لکن براز مرحمت ایله مساعده ایتسه‌ده هیچ اولمزسه صوك کونمده ، جانمدن زیاده سودیکم قرده‌شم پریخانی دراغوش ایتسم ! . .

آه ، عجبا او نه حالده ؟ . . حیدرك والدەسی ، وكندينك برنجی خصم جانی اولان او کورجی قاریسنك الندن کیم بیلیر نەلر چکیور ؟ . .

عجبا سعادت ازدواجه نائل اولدیمی ؟ . هیچ امید ایتمم ! . . بلکه اك زیاده سودیکی شمخال خانك سراینده بیکسلو کبی امرار حیات ایدییور در ! . . زواللی قیز ! . . اوده بنم کبی بد بخت اولدی ! . . .

ـ [بو آرەلق بر غاردیان کلەرك الندە بر تپسی ایچنده اوچ صحن یمك ، و بر پارچه اتمك اولدیغی حالده کلیر] ـ

اسماعیل میرزایه خطاباً

آل بقالم ، اسماعیل خان یمکنی کتیردم ! . بوکون فصله اولەرق برده سبزه وار ! . .

اسماعیل میرزا استهزا کارانه

تشکر ایدرم افندم ! . لطفکزله بنی احیا ایدییورسکز ! . . طوغریسی یا . . فدا کارلقده بو قدر اولور ! ! . .

غاردیان شدید ومتحکمانه

هایدی، هایدی... فضلەلافەلزوم یوق!. یمکنی ایچری کتیرییورم!.

ـ [دیبه دونوب اوطه‌یه یمکی براقه‌رق چیقار کیدر . اسماعیل میرزاده آرقه‌سندن برمدت غایت مأیوسانه باقدقدنصکره ایچنی چکر]ـ

کندی کندینه

آه ایشته ، ینه هر کونکی سرکذشت ! . . ایشته بویله هر کون بو غاردیان ، بو درشت طوریله الندەکی تپسی یی کتیروب براقه‌رق بنیده بویله بیك درلو حقارتلرله تضییق ایدرك چکیلوب کیدر . . بنم ذاتاً اشتهام یوق ! . . باخصوص یمکك نوعنك عدم تبدلندن یمیه‌رك غداسز قالیرم ! .

نه ایســه بو کون فضله اوله‌رق سبزه وارمش ، کیده‌یمده براز اوندن ییه‌یم ! . همده بوکون کندمده براز اشتها حس ایدییورم ! .

ـ [دییه‌رك اوطه‌سندن ایچری کیرر] ـ

ـ [قپوده‌کی نوبتجی بر آشاغی بر یوقاری طولاشمقده‌ایکن دیکر بر عســکر نوبتی تبدیل ایچون کلیر . بر صــورت حفیده یکدیکرینه پاروله‌یی تفهیم ایدرلر] ـ

اولکی نوبتدن چیقدقدنصکره ایکنجی یه

ای آرقداش ! . مملکتك باشنده کزن بو بلایه نه دیرســك بقالم ؟ . بر طرفدن پادشاه وفات‌ایدییور ، اهالی‌ده‌عصیان‌ایدییور . . دیکر طرفدن عثمانلیلر بزی جنکه دعوت ایدییور . . .

ایکنجی

نه دییه‌جکم ؟ . بوندن دها بیوك نه بلا اولورکه ؟ . آما الله ، بزم باشمزه طاش یاغدیرسه ینه حقی وار ! . . .

برنجی

نه دن آجانم ؟ . .

ایکنجی وقورانه

نه دن اوله‌جق ؟ . قوجه مملکتمزده عقللی آدم ، عالم آدم قالمامش کبی بتون دولتك اموری بر کورجی قاریسنك النه‌قالمش ! . . قادیندن انسانه خیر کلیرمی هیچ ؟ ! . .

برنجی

ایی سویلیورسـك آما ! . . بزم بیوکلریمزده ، پادشـاهمزده بو قارینك لقیردیسنه ، وسوسه‌سـنه ایناناملیمی یا ؟ . . بو اولور شیمی ؟ . بو آره‌لق خلقك اختلالنه نه دیرسك ها ؟ ! . .

ایکنجی اهمیتسز بر طورله

آدم ! . خلق اختـلال ایدوبده نه اوله‌جق ؟ . اوسـتلریته کوندریلن عسکرله چار پیشه‌جق دکل یا ! . . چار پیشسه‌ده . .

قردهش ، قردهشی ؛ اولاد باباني اولديرمش اولهجق ، همده مقصدلرینه نائل اولهمیهجقلر ! . نه ایستدکلرینیده بیلمیورم یا !...

برنجی

نه اولهجق ؟ . اونلر ادعا ایدییورلرکه ؟ . شاه طهماسبي او کورجی قاریسی اولدیرمش ! ! . .

ایکنجی حیرتله

نه سویلیورسك ؟ . او قاریمی اولدیرمش ؟ . بوصحیحمی عجبا ؟ !..

برنجی

البته صحیح یلان دکلآ ! . . .

ایکنجی حدتله

اویله ایسه ، اهالی حقلی ایمش ! . هم عصیان ایتملی ، همده سرایي طارمه طاغینق ایتملی ! . . اویله دکلمی ؟ . .

برنجی قورقهرق

آمان یواش سویله . . قونوشدیغمزی کیمسه ایشیتمسون ! . غالبا حیدر میرزا خانی ایندیرهجکلر ! ! . .

ایکنجی

بکاده قالیرسه ایندیرملی ! . چونکه شمدی او تخت قانلیدر!..

برنجی

هم بن بزم بو قلعـه‌دن قورقیورم طوغریسی یا ! . . بوراده محبوس اولان اسماعیل خانی تخته چیقـارمیه‌جقلری نه معلوم ؟ . بکا کیدیشات اویله کوستریور ! . .

ایکنجی

آمان آرقداش ! . بزم باشمزه بر بلا کلمسونده . . .

برنجی

والله بیلمم ! . الله بزی قوروسك ، بن کیدیورم . . .

ـ [کیدر] ـ

ـ [یکی توبجی بر آشاغی بر یوقاری کزرکن الیله کوزلرینك اوستنده سیر یاپه‌رق اوزاغه دقتلی ، دقتلی باقمغه باشلار] ـ

کندی کندینه

او نه ؟ . . اوت . . بر غلبه‌لق بو طرفه طوغری کلیور . . .

او ؛ همده عسکر ! . . ایشته ، ایشته . . یاتەرق ، قالقەرق کلیشلرندن بللی ! . . اوت ، اوت . . همان نوبتجی ضابطنه معلومات ویرملی ! . .

ـ [دیر و جبندن بردودوك چیقارەرق چالار. همان بر نفر کلیر]ـ

کلن نفر

نه وار ؟ . .

نوبتجی

کل ، کل باق ! . . .

الیله اوزاغی کوسترەرك

شو غلبەلغی کوردکمی ؟ . .

کلن نفر

اوت ، اوت کوردم . اونلر بر مفرزه عسکره بکزییور ! . .

نوبتجی

تا کندیسی ! . . هیچ طورما ؛ همان کیت نوبتجی ضابطنه معلومات ویر ! . .

کلن نفر

اوت ، اوت .. کیدوب معلومات ویرملی ! . .

ـ [دیر و قوشار کیدر] ـ

ـ [ضابط پیشنده بر بوریزان چاوشی اولدیغی حالده پر تلاش قوشه‌رق کلیر] ـ

نوبتجی یه صورار

نه وار اوغلوم ، نه وار ؟ . . .

نوبتجی الیله کوستره‌رك

افندم ! . شو جهته باقك بر چوق عسکر کلیور ! . .

ضابط باقوب تدقیق ایدرك

اوت ، اوت . . . قلعه‌یی تسلیم آلمق ایچون عثمانلیلر طرفندن کوندریلن بر مفرزه دشمن عسکری اوملی ! . . آه ، اولادلرم ! . بو سوکیلی قلعه‌یی قوری یه ویرملك اولماز ! . اونلره براز پهالی یه صاته‌لم ! ! . .

بوریزان چاوشنه خطاباً

هایدی اوغلوم ! . سلاح باشنه اور . . .

ـ [امرینی ویرر . بوریزان بر سلام ویره‌رك بوری‌ی چالار. جمله عسکر سلاحی النده اولدیغی حالده قوشار کلیر . و صره ایله صف تشکیل ایدرلر] ـ

ضابط عسکرلره خطاباً

اولادلرم ! . . هیچ وقت غائب ایتمکه کلمز ! . سزه امریمی ایکی اوچ کلمه ایله بیلدیره‌جکم ! . . اوت . . دشمن عسکری قلعه‌مزی المزدن آلمق ایچون کلیور!. پك آز مسافه‌سی قالدی . بز خائن دکلز ! . . طبیعی ، قلعه‌مزی اونلره قولای قولای ویرمیه‌جکز ! . . و اولانجه قوتمزله حرب ایده‌جکز ! . . ایشته بو قدر . . . هایدی ، هپکز وظیفه‌کز باشنه قوشك آرش ! . . .

ـ [بر سلام ویروب هپسی طاغیلیر . کیمیسی قپونك اوکنه کیدر ، کیمیسی قلعه‌نك اوستنه چیقار . بو آره‌لق مفرزه قلعه‌یه یاقلاشمش بولندیغندن میانه‌لرنده سلاح تعاطیسنه باشلانیر . عسکرلردن اکثریسی یارالنیر] ـ

ضابط متمادیاً عسکری تشجیع ایچون

دقت .. صیقی آتش !...

ـ [قوماندالرینی ویرركن كندیده یارالنیر] ـ

ـ [اسماعیل میرزا سلاح سسلرینی طویدیغندن آكلامق اوزره قپویی آچوب طیشاری چیقمق ایسترسه‌ده اوراده بولنان بوریزان كوكسندن ایته‌رك منع ایدر] ـ

اسماعیل میرزا كندی كندینه

آه یاربم !.. انسانی محبوس اوله‌رق بوغه‌جقلر !...

ـ [دیر و ایچری كیرر] ـ

ـ [حرب بویله‌جه براز دها دوام ایدرسه‌ده مدافعه غیر ممكن اولدیغندن سلاحنی یره آتان عسكر قپودن دلی كبی قاچمغه باشلار]ـ

ـ [عسكرك جمله‌سی چیقدقدنصكره مفرزهٔ عسكریه‌نك سلاح وقلنج سسلری ایشیدیلیر] ـ

پریخان قپونك اوكنده عسكرینه خطاباً

قپودن ایچری هجوم !...

ـ [قومانداسیله ایچری كیرر . پیشندن عسكرلرده كیرر .

پریخان آتدن یره آتلار]

عسکره خطاباً

ای اولادلرم ! . ایشته جنـاب حق بزه هر یرده تحری حق اردوسی صفتیله معاونت ربانیـه‌ده بولنیور ! . هیچ بر یرده عدم موفقیته دوچار اولمدق . ایشته بو کونده ؛ بو مسـتحکم قلعه‌نك تسلمنه کسب ظفر ایلدك . . لکن دها هنوز اقصای املمزه نائل اولمدق ! . اوت .. اسماعیل‌میرزا خان میدانده یوق!. شمدی‌اولا اونی بوللی‌یز ! . هایدی هپکز بر طرفه طاغیلك ، پولوب‌بورایه کتیریکز . . . بر قاچکز قالسونده شو بیچاره جسدلری بر طرفه چکسون ! . آرش . . .

ـ [عسـکرك هپسی طاغیلیر . برقاچیده جنـازه‌لری قپودن طیشاری چکرلر . . اسماعیل میرزایی اوطه‌سنه کیرن ایکی عسکر چیقاریر . پریخـان برادرینی کورنجه قوجاقلامق ایسـتر . فقط اسماعیل پریخـانی طـانیه‌ماز . وآ کلامیه‌رق کوکسـندن ایتوب بر مدت حیران حیران غضبانه باقار] ـ

و پریخانه خطاباً

خائنلو ! . . انسـان دشمنی دنیلو ! . . . مقصدیکزی پك کوزل آکلایورم ! . . .

ـ [پریخان شو حاله متأثر اولدیغندن دائما اللریله اشارت ایدرك جواب ویرمکه حاضرلانیرسه‌ده موفق اوله‌ماز] ـ

اسماعیل دوام ایدر

بوکون سزك ایچون بایرام ، بنم ایچونده قره برکون‌اوله‌جق!.. بنم کبی بر عاجزی قتله ؛ پادشاه سزی مأمور ایتدیکی ایچون مسرتکزدن طوره‌میور ! . دکلمی ؟ . . واسفا که . . سلاح سسلرینی ایشیتدیکم آنده قلعه‌یی ضبط ایتمکه کلن دشمنك قعقعهٔ مغفری ظن ایتمشدم ! . مکر بیکناه اوٚلدیغی حالده اعدامه محکوم ایدیلن بر بدبخته کمند اورمغه کلن جلادلرك ، آوازهٔ سعادتلری ، ترانهٔ مسرتلری ایمش ! . . .

هیهات ! . . بونجه سنه‌در بو زندانه قپاتیله‌رق کرفتار اولدیغم اذیتلر ، فلاکتلر یتیمورمش کبی نهایتده برده اعدام ایدیلیورم!.. ای اللهم ! . . نه فلاکت آموز احوال ! . . .

لکن بن بونلری کیمه سویلیورم ؟ . مخاطبم بر معبودمی‌که اوکا افشای حال ایدییورم ؟ . خیر ! . بونلر ؛ بر سورو قورد کبی کلمشلر بنی . . باغیرته ، باغیرته ییه‌جکلر ! .. بیهوده یالوارمقدن، بیهوده استمداددن نه فائده اومولور ؟ . .

مسترحمانه بر طورله پریخانك ایاقلرینه قپانه‌رق

ای عظمتلی قوماندان ! . ایشته حضورنده ، روکردان عبودیت اوله‌رق یالواریورم ! . . بیلیورم . . . .

پریخان یوزینی هوایه طوغری قالدیره‌رق

آمان یاربم ! . . نه الیم منظره ! . . .

بیلیورم ؟ . . بنی بو کون مطلقـا اعدام ایده‌جکسـکز ! . . او حکمی ابطـاله هیچ بر کیمسه‌نك جسـارتی یوق ! . فقط سزدن بر شی رجا ایده‌جکم ؛ الله عشقنه دریغ ایتمیکز ! . . اوت ؛ بوقدر جنایت آره‌سنده بر آزده لطف کوستریکز !. بنی هموجودم اولان سوکیلی قرده‌شمدن بی بهره اوله‌رق اولدیرمیکز ! . هیچ اولمزسه او بدبخت ، سوکیلی پریخانله ایکی ثانیه کوروشدیریکز ! . .

ـ [پریخان آرتق تحمل ایده‌مز وآغلار] ـ

اسماعیلی قوجاقلایه‌رق

قرده‌شم قالق . . آرتق بو قدر کندینی غائب ایتمه . . . بنده محو اوله‌جغم . . آرتق یتر . . .

اسماعیل قالقوب پریخانی ایتر و کری چکیله‌رك

نصل ؟ . . نم ، بنی قتله کلن جلاد قیافتنده قرده‌شم نصل اولور ؟ . بنی برده بو صورتله‌می اغفال ایده‌جکسکز ؟ . .

پریخان

خیر اسماعیل خان خیر ! . .

اسماعیل شدتله رد ایدر

ئه‌ه . . آرتق بکا خان دیمیکز . . چونکه بن بر محکومم . .

پریخان

خیر . . محکوم دکل بر خان ، همده بر حکمدارسك . . اوت اسماعیل خان . . مخاطبك ، سنی اعدام ایتمکه کلن قاتل بر عسکر قوماندانی دکل ؛ سنی قورتارمق ایچون جاننی تهلکه‌یه قویان ؛ سنی بو ، کردندهٔ اسارتدن تخلیص ایچون حرب ایدرك بورالره قدر کلن قرده‌شك پریخاندر ، اسماعیل . . پریخان . .

طوروب باقه‌رق حیرتله

نصل ؟ . . پریخانمی ؟ . .

تانیه‌رق

بن آلدانمشم اویله‌می ؟ . .

ـ [یکدیکرینه صاریله‌رق] ـ

آه قرده‌شم ! . .

پریخان

سوکیلی اسماعیلجکم ! . .

ـ [بر مدت بو یله هم آغوش اوله‌رق آغلارلر] ـ

اسماعیل میرزا سؤال ایدر

یکی پریخان ! . . سن بورایه قدر کلمکه نصل جسارت ایتدك ها ؟ . هم بن برشی آکلایه‌میورم، بکامسئله‌یی ایضاح ایت!..

پریخان

آه قرده‌شم ! . . بونده جسارت ایدیلوب ایدلمیه‌جك نه وار؟

بورایه کلمك ایچون هانکی رقیبدن قورقه‌جغم ! . مملکت ذاتاً شورش ایچنده تفسخ ایدییور ! . .

اسماعیل حیرتله

نصل ؟ . شورش ایچنده‌می ؟ . نیچون ؟ . شاه طهماسب ایچونمی اهالی اختلال ایدییور ؟ . . هم سنك بورایه کلدیکنی حیدر طویارسه سکا نه یاپماز ها ؟ . .

پریخان متأثرانه

حیدرمی ؟ . آه . . او زواللیده پدرم کبی بادهٔ شهادتی نوش ایتدی ! . .

اسماعیل دها متحیرانه

نصل ؟ . . نه سویلیورسك پریخان ؟ . پدریمز شهیدمی اولدی‌که ؛ حیدرده شهید اولسون ؟ . نیچون صاقلیورسك ؟ . . مسئله‌یی بر آن اول ایضاح ایتمیورسك ؟ . .

پریخان براز طورر اکلا تمغه باشلار

اوت قرده‌شم ، اوت . . پدریمزی حیدرك آنه‌سی زهر

ایچیره‌رك تسمیم ایتدی . . بونی ایشیدن خلق اختلال ایتدی..
بر طرفدن حکومت عثمانیه بزه اعلان‌حرب ایتدی . . . ایشته بزده ؛ دایم شمخال خان ایله وقوهٔ کافیه‌ایله سرایی‌محاصره‌ایتدك.. و سرای عسکریله بر مدت حربی متعاقب سرایی ضبط ایلدك . . آه . . ایشته او زمان ؛ بن . . معیتمده‌کی عسکرله سرایك بر قپوسندن ایچری کیردیکم آنده بر قاچ قادینله ، بر قاچ ارککه راست کلدم . عسکرلردن بری ؛ قضارا او قادینلردن برینی اولدیردی . . . آه ، اسماعیل خان آه . . . او قادین . . فرار ایتمك اوزره بولنان حیدر دکلمی ایمش ؟ . . نه حاله کلدیکمی سن تصور ایت ! . . قادینلردن بریده ؛ والده‌سی اولان اولعین قاری ایمش . . اونیده درحال اعدام ایتدیردم ! . و اورادن درحال سنی تخلیص ایچون بواریه کلدم..

اسماعیل میرزا

شو موفقیاتندن طولایی شایان پرستشسك پریخان ! . زیرا بو مظفریات هر قوله میسر اولماز ! . . یکی آما شیمدی حکمدار کیم اولدی ها ؟ . .

پریخان وقور بر ادا ایله

کیم اوله‌جق ؟ . مرحوم مغفور شاه طهماسبك اوغلی ، و

ایران حکومت معظمه‌سنك سوکیلی حکمدار ذیشرفی شاه‌اسماعیل میرزا خان حضرتلری ! . .

اسماعیل ایناغمیه‌رق

بن بوکا ایناغه‌مام پریخان ! . .

پریخان

بونده ایناغمیه‌جق نه وار ؟ . ایشته شیمدی حکمدارلغنی رسماً اعلان ایده‌جکم . . و ایلك دفعه خاکپای شاهانه‌یه یوزسورمکه بن نائل اوله‌جغم ! . . ایشته ، . . .

کری چکیله‌رك ، عسکره خطاباً

حاضر اول ! . .

ـ [عسکرلر صف تشکیل ایدرلر] ـ

سلام طور !.

ـ [عسکرلر سلام طوررلر] ـ

دونوب اسماعیله خطاباً

شوکتمآب ! . . بر قضا نتیجه‌سی ایله شهید اولان شاه حیدر میرزا خانك یرینه ذات شاهانه‌لری جلوس ایتدی . ایشته بوراده، عموم عسکرنامنه ، سلطنتکزی اعلان ایدییورز ! . . بوندن بویله ذات همایونلرینی بتون ایرانلیلر نامنه ؛ ایران دولتنك حکمدار عالیشانی تانیورز ! . . پادشاهم چوق یشا ! . . .

ـ[عسکرهپ بردن تکرار ایدر. پریخان تکرار اوچ دفعه باغیرر عسکرده تکرار باغیرر]ـ

پریخان اسماعیلك ایاقلرینه قپانوب قالقارق

هایدی شاهم ! . . بوراده لازمکلن وظائف مراسمی ایفا ایتدك. . . بر آن اول سرایه موصلت ایده‌لم! . . هایدی بیورك شو بارکیره سوار اولکده یوله روان اولالم !

اسماعیل رد ایدر

یوق پریخان ! . سنی هیچ بر وقت یورتمك وسنك هیچ بروقت مقامنه کچمك ایستمم ! . . . او بارکیره سن بین ! . .

پریخان اصرار ایدر

بو امریکزی آصلا قبول ایده‌مم ! . . . بن یوریه‌جکم! . زیرا دائما انتسابیله افتخار ایتدیکم بر عسکرم ! . . بم وجودمه یوریمکله قوت کلیر ! ..

حالبوکه سز بر حکمدارسکز . . بر حکمدار هیچ بر وقت یایان کیده‌مز ! . سزی اصول تشریفاته دعوت ایدرم شاهم ! . . بیورك ؛ بارکیر بوراده ! . .

ـ [دیه‌رك اوزنکیدن طوتار . اسماعیل بالمجبوریه بینر . ویوریمکه باشلار] ـ

پریخان اورته‌ده طوروب عسکره خطاباً

حاضر اول ! . .

ـ [عسکرینه صف تشکیل ایدر]ـ

پریخان باغیرر

سلاح اوموزه ! .

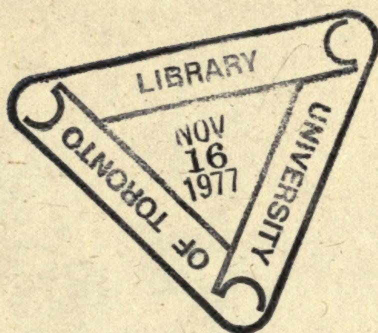
ـ [سلاحلر اوموزه آلینیر] ـ

پریخان یوریمکه باشلایه‌رق

آرش . . . .

ـ [قوماندانی ویرر و اسماعیلك بار کیرینی تعقیباً قپودن چیقه‌قده‌لر ایکن پرده اینر] ـ

LIBRARY
UNIVERSITY
OF TORONTO
NOV
16
1977